

د افغانستان اسلامي امارت
د کورنيو چارو وزارت
د پاليسى او استراتيژي معينيت
د پلان او پاليسى رياست
د پاليسيو رياست

د امنيتي حوزو او ولسواليو

د امني قوماندانيو د اجرا آتو کړنلاره

طرز العمل اجراءات حوزات امنيتي

و قوماندانۍ های امنیه ولسوالۍ ها

پښتو او دری

د ثبت ګنه: (۱)

د منظوري نېټه: (۱۰-۲۲ - ۶ - ۴۳) عش /

د صفحاتو شمېر: (۳۸)

فهرست

۴	د مشرقابه حکم
۵	مقدمه
۸	لومړۍ خپرگی
۸	عمومي حکمونه
۸	بنست
۸	موخي
۸	د تطبيق ساحه
۸	د اصطلاحاتو تعریفونه
۱۴	د وهم خپرگی
۱۴	د مجني عليه، حق العبد د مدعوي ، مظنون ، متهم او حق العبد د مسئول حقوقه
۱۴	د مجني عليه او حق العبد د مدعوي حقوقه
۱۴	د عدلې تعقیب په مختلفو پړاونو کې د مظنون ، متهم او حق العبد د مسئول حقوقه
۱۵	د مظنون او متهم د حقوقو شرحه
۱۵	د جزائي دعوي خوختت، اثباته دلایل، پلتنه او تلاشي
۱۵	د جزائي دعوي خوختت
۱۶	تلاشي او پلتنه
۱۶	الف : د اوسيدلو ځایونه پلتيل :
۱۹	ب : تلاشي
۱۹	۱- د اشخاصو تلاشي کول :
۱۹	۲- د شيانو تلاشي کول :
۲۰	شکایاتو ته د رسپداني خونګوالی
۲۰	حقوقي موضوعاتو ته رسیدگي
۲۰	جزائي موضوعاتو ته رسیدگي
۲۴	جلبول او حاضرول
۲۴	د ۱۹ کلنۍ خخه د کم عمر لرونکو ناريئه او بېخینه مظنونينو قضيو ته خان رسول
۳۶	اداري او تامياني برخې
۳۶	دریم خپرگی
۳۶	د مسئوليینو مکلفيتونه
۳۶	د حوزو آمرین او ولسواليو د امنيي قوماندانان
۳۷	د حوزو او ولسواليو د امنيي قوماندانانو اداري مرستيالان

۳۷	د جنائي جرمونو سره د مبارزي آمر
۳۸	د اسلامي امارت ضد فعالیتونو سره د مبارزي او مخدره موادو آمریتونه
۴۰	د نوکريوالى آمر يا معلوماتي مېز
۴۲	خلورم خپرگى
۴۲	متفرقه حکموفه
۴۲	په ساچه کې د گاونديو پوليسو او مرستندويه بنستونه سره همغري گول
۴۲	د گاوند د پوليسو تر منځ همغري
۴۳	د مرستندويه بنستونو سره همغري گول
۴۴	د درواغو اطلاع
۴۵	نشر او اړیکې
۴۵	تطبیق او خارنه
۴۵	لوستل او بیا کته

د مشرتابه حکم

د تولنيز امنیت د تیکاو او ټینګښت ، اقتصادي او اجتماعي ودي لپاره خورا اړینه ده چې د کوزنيو وزارت د اسلامي شريعت د احکامو او منل شويو مقرراتو او لوایحو په رنا کې غښتلي او رغنده گامونه واخلي ، خو په مسئلانه توګه خپل رسالت او مسؤولیت تر سره کړي .

موجوددو حالاتو ته په کتلوا ، د جرمي پېښو د مخنيوی او د هېوادوالو شکایتونو ته د رسپڈلو لپاره اړینه ده چې د پوليسو د امنیتی حوزو او ولسوالیو د امنیې قواندانیو د کاري اجرآتو لپاره د وخت او شرایطو د غوښتنو په رنا کې دا کړنلاره جوړه شي ، باور لرو چې د دې کړنلاري په پلي کېدلوا سره به د وطنالو شکایتونو ته رسپڈل اسان شي او په حوزو او ولسوالیو کې به د اسلامي امارت د پوليسو د مسؤلينو د خواب ورکولو مسؤولیت غښتنيا وموسي ، چې په پایله کې به د پوليسو په کرنو باندې د خلکو د باور کچه زياته شي او د اسلامي شريعت د احکامو د تطبيق او جرمي پېښو د کمبېت لپاره به زمينه مساعده شي .

بنابردي د هېواد په کچه په بنارونو کې د پوليسو امنیتی حوزې او ولسوالیو امنیې قوماندانی مکلفي دي چې خپلی کړنې د دې کړنلاري سره سمې برابري او تر سره کړي .

د کورنيو چارو وزارت د داخلي امنیت ، تفتيش ، خارني او ارزونې عمومي ریاستونه مکلف دي چې د خپلو دندو د لایحو مطابق ، د حوزو او ولسوالیو د امنیه قوماندانیو په کچه د دې کړنلاري د موادو د تطبيق د خرنګوالي خخه اغزمنه او همبشنۍ خارنه وکري او وخت پر وخت د خپلو کرنو راپور د وزارت د مشرتابه سره شريک کړي .

و من الله التوفيق |

الحاج (خليفة) ملا سراج الدين حقاني

د کورنيو چارو وزارت سپرست

سریزه

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين وعلى الله واصحابه اجمعين اما بعد:

از آنجائیکه حوزات پولیس و قوماندانی های امنیه ولسوالی ها نخستین مرجع تماش حکومت با مردم در موضوعات مختلف بخصوص قضایایی جرمی بوده و خیلی مهم و حیاتی می باشد که رضایت و عدم رضایت مردم از همین نقطه نشأت می گیرد.

بناءً امارت اسلامی افغانستان متعهد است تا به فرهنگ معافیت و نقض قوانین نقطه پایان گذاشته و عدالت را بالای آنده کسانیکه در گسترش فساد، سوء استفاده از دارایی های عامه و ایجاد رعب و وحشت در جامعه نقش دارد تطبیق نماید، انجام چنین امر نیازمند اقدامات موثرانه می باشد. بنا براین درکنار اصلاحات جدی درنهاد های دفاعی و امنیتی تلاش های پیگیر را در راستای تنظیم نهاد های کشفی واستخباراتی تقویت و مورد حمایت قرار دهد.

زیرا تامین امن ونظم عامه، وقايه، جلوگيري و مبارزه با جرائم که از جمله وظایف اساسی قوای پولیس امارت اسلامی افغانستان میباشد. بدیهی است که در نایل شدن اهداف ذکر شده یک تعداد افراد به کتگوری های مختلف مورد سوء ظن و باز پرس قوای پولیس فرار گرفته که با توجه به سنت پیامبر گرامی اسلام وسایر قوانین کشور که همانا بری الزمه بودن مظنونین حالت اصلی بوده بدين مفهوم که هیچ شخص یا ارگان نمی تواند بدون حکم محکم ذیصلاح مظنونین را مستوجب مجازات دانسته ویا هم مجازات نماید؛ از جهت دیگر ایجاب می نماید تا در پروسه صفحه کشفی که مرحله جمع آوری اسناد و مدارک، شواهد، قرایین و گرفتاری مظنونین را شامل می شود نیاز مبرم است تا این مرحله با دقت و عدالت تمام عملی گردد؛ تا باشد که هیچ فرد بی گناه به ناحق مورد آزار واذیت قرار نگرفته باشد.

الحمد لله رب العالمين والصلة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين وعلى آله واصحابه اجمعين اما بعد :

خرنگه چې په عمومي دول د پوليسو امنیتی حوزې او ولسوالیو د امنی قوماندانی په مختلفو موضوعاتو خصوصاً د امنیتی چارو او د جرمونو په مخنيوي کې د خلکو او حکومت تر منځ د اړیکو لوړۍ مرجع ده بنا په دې برخه کې د خورا زیات ارزښت خڅه برخمنه ده، خکه له همدي خای خڅه پر حکومت د خلکو د خوبنۍ او ناخوبنۍ کچه جوتیري، بناء د افغانستان اسلامي امارت ژمن دی چې په هبود کې لاقانونیت او خپلسریو ته د پای تکی کېردي او په ټولو هغه افرادو عدالت پلی کړي چې د فساد په خپرولو، عامه شتمنیو په لوټمار او په ټولنه کې د ډار په خپرولو او وېږي اچولو لاس پوري کوي، چې د کار د پوليسو اغېنناکو امنیتی کونو ته اړیا لري . پر دې اساس د دفاعي او امنیتی څواکونو په لیکو کې د ژورو اصلاحاتو تر خنګ دي ته اړیا ده چې د کشفی او استخباراتي بنسټونو تنظيمول هم باید پیاوړې شي او ملاتړې وشي .

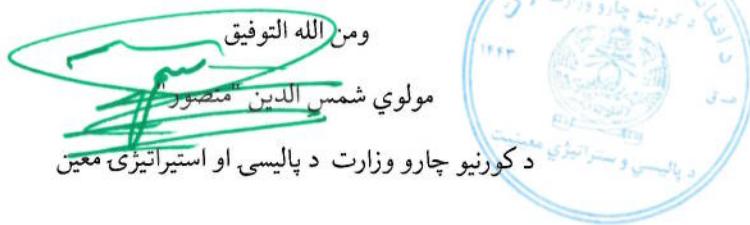
خکه چې د امنیت او عامه نظم ساته او جرایمو مخنيوي د افغانستان د اسلامي امارت د پوليسو اساسی دنده ده ، نو په دې کې شک نشه چې دې کار په تراو به یو شمېر پېگناه هېوادوال د پوليسو ترڅارنې او پونښتو لاندې راخي. دا چې د اسلامي شریعت، نبوی ارشاداتو او د هبود نافذه قوانینو په رینا کې د شخص اصلی حالت بريء الذمه توب دی او د شرعی محکمود حکم پرته هېڅوک د چا د مجازات واک نه لري، نو بشایي چې په کشفی پانه کې د معلوماتو راټولولو، اسنادو، مدارکو، شواهدو، قراینو جمع کولو او مظنونینو د نیولو پر مهال خورا زیات خیر او دقت وشي او دا پېرو او په بشپړه عادلانه توګه سر ته ورسول شي تر خو کوم خوک د ملامتی پرته ونه خورول شي .

مصطفون بودن حقوق افراد در اجتماع و تامین آسایش مردم وظیفه دیگری اساسی پولیس بوده که می باشد مردان عرصه تلاش های خستگی ناپذیر صورت گیرد تا افراد جامعه بطوط آزادانه به احراق حقوق حقه شان از طرف پولیس که جزء قوه اجرائیه کشور می باشند اطمینان کامل داشته باشند، رسیدن به این هدف زمانی میسر میگردد که قوا پولیس در اجرآت خویش اصل بی طرفی و عدم خصوصت های شخصی را ذید خل عملکرد خود ننموده و به حقوق مردم در روشنایی شریعت اسلامی و قوانین نافذه توجه خاص داشته باشد.

رهبری وزارت امور داخله با درک حساسیت موضوع و نیاز مبرم شرایط امنیتی فعلی جامعه مصمم گردید تا از طریق ایجاد و تعديلات در پالیسی ها و طرز العمل ها از حقوق مشروع مردم افغانستان حراست نماید. لهذا توقع می رود مسؤولین در تطبیق این طرز العمل با در نظرداشت سلوک و اخلاق اسلامی از هیچ گونه سعی و تلاش دریغ نورزیده تا سبب جلب رضایت هموطنان عزیز ما و خشنودی الله (ج) گردد.

د ټولنې د وګرو مصونیت او هوساينه د پولیسو بله دنده ده چې په دې هکله باید نه ستپې کېدونکې هڅي وکړي ترڅو د ټولنې ټول وګرو په ډاډمنه فضاء کې په پوره ازادي سره د پولیسو خخه د هبود د اجرائیه قوي د ډيوی برخې په توګه د خپلو حقه حقوق د احراق غوبښه وکړي. پولیس باید پخپلو ټولو کړنو کې د بې پربوالي اصل رعایت کړي او په اجرآتو کې د شخصی خصوصت د لټيون خخه ډډه وکړي. پولیس باید د اسلامي شریعت د حکمونو او نافذه قوانینو په ریا کې خپلې ګټولې کړنې سره ورسوی.

د افغانستان اسلامي امارت د کورنیو چارو وزارت ژمن دی چې د ټولنې او سنیو امنیتی شرایطو ته په کتلو سره په موجوده پالیسيو او کړنلارو کې داسې بدلونونه راولي چې د ولس د مشروع حقوقنو د ساتني لپاره خورا زیبات اغیزمن وي، تو هیله او غوبښه مو داده چې مسؤولین به د ډې کړنلارې په پلي کولو کې د اسلامي اخلاقو په درلودلو سره خپلې هیڅ ډول هڅي ونه سېموی ترڅو د الله تعالی رضایت او د هیوادوالو خوښی خپله کړي.

د کمپتی د غرو پېژندنه

- ۱- د پالیسی او استراتیزی معین مولوی شمس الدین منصور د کمپتی رئیس .
- ۲- د تفتیش عمومي رئیس مولوی سلطان محمد مفکر د غړي په توګه.
- ۳- د پلان او پالیسی عمومي رئیس مولوی فضل هادی سالک د غړي په توګه.
- ۴- د کابل د امنیي قومدانی د دفتر رئیس د د غړي په توګه.
- ۵- د امنیت او قانون د تنفيذ د پالیسی مدیر سمونوال غلام حیدر سلطانی د غړي په توګه.
- ۶- د پالیسیو د سازمانی انکشاپ مدیر سمونوال نورعلي احمدزی د غړي په توګه.
- ۷- د خارنې او ارزونې مدیر سمونوال سید ذاکر هاشمي د غړي په توګه.
- ۸- د تدقیق او ترجمې مدیر سمونمل نجیب الله د غړي په توګه.
- ۹- د عامه خدماتو د پالیسیو عمومي مدیر محمد حسن علمیار د غړي په توګه.
- ۱۰- د پالیسی ریاست د مجرمینو د احصائې کارشناس لعل محمد سازش د غړي په توګه.
- ۱۱- د ۲۰ مدیریت مرستیال سمونمل حامد رامکی د غړي په توګه.
- ۱۲- د تامیناتو معینیت د سازماندھی مدیر سمونوال حاجی احمد جان د غړي په توګه.
- ۱۳- د تعلیماتو او پرسونل معینیت د دندو د لایحو مدیر سمونمل غلام فاروق د غړي په توګه.
- ۱۴- د حقوقو د عمومي ریاست مرستیال سمونمل خالد افغان د غړي په توګه.

فصل اول	لومړی خپرکی
احکام عمومی	عمومی حکمونه
مبني	بنست
ماده اول: این طرزالعمل براساس مكتوب شماره (۲۲۰) سورخ ۱۴۰۰/۸/۳ مقام وزارت امور داخله امارت اسلامی افغانستان ترتیب و تدوین گردیده است.	لومړی ماده دا کړنلاره د اسلامی امارت د کورنیو چارو وزارت د مقام د (۲۲۰) گنې او (۳/۸/۱۴۰۰) نېټې لیک پر بنست ترتیب شوي ده .
اهداف	موخي
ماده دوم: این طرزالعمل دارای اهداف ذيل اند. ۱- تامين امن ونظم عامه، تطبيق احکام شريعت اسلامي و حاکميت قوانين نافذه. ۲- بلند بردن سطح پاسخګوي پوليسي به شهروندان. ۳- کشف سريع و همه جانبه جرم، تشخيص، گرفتاري و تعقيب مظنون و متهم آن. ۴- جلوگيري از ارتکاب جرائم و رسيدگي به موقع به قضائيه جرمي مطابق به احکام شريعت اسلامي وقوانيين. ۵- سهل سازي روند رسيدگي به شکایات شهروندان، حفظ واحترام به شخصيت و كرامت انساني.	دويمه ماده : دا کړنلاره د لاندي موخي درلودونکي ده : ۱- د امنيت او عامه نظم ساته، د اسلامي شريعت د احکامو او د قانون تطبيقول. ۲- د پوليسيو د خواب ورکولو د کچې لوړوالی . ۳- په بېړه د جرم موندل او د مظنونينو او متهمينو تعقيبول او نيوول . ۴- د جرمونو مخنيوي او پخپل وخت جرمي پښوته د اسلامي شريعت په رنځي کې رسپدنه . ۵- د هپوادوالو شکایتونو ته په وخت رسيدگي او د انساني کرامت درناوی او ساته کول .
ساحه تطبيق	د تطبيق ساحه
ماده سوم: این طرزالعمل در تمامی حوزات امنیتی پوليسي و قوماندانی امنیه و لسوالی ها کشور قابل تطبيق میباشد.	دریمه ماده : دا کړنلاره په هیواد کې د پوليسيو په قولو امنیتی حوزو او د لسوالیو امنیه قومندانیو کې د تطبيق وړ ده .
تعريف اصطلاحات	د اصطلاحاتو تعریفوونه
ماده چهارم : اصطلاحات آتى دراین طرزالعمل مفاهیم ذيل را افاده می نماید.	څلورمه ماده : په دي کړنلاره کې راغلي اصطلاحات لاندي مفهومونه افاده کوي :

حوزه / قومدانی امنیه ولسوالی: عبارت از واحد اداری قوای پولیس درقدمه تکتیکی بوده که دارای حوزه قضایی بامسئولیت های مشخص خویش میباشد و به منظور تامین امنیت و تطبیق احکام شرعی ایجاد و انجام خدمت می نمایند.

پاسپورت ساحوی: معلومات مکمل ساحه که بمنظور وقایه جلوگیری و کشف جرایم و شناخت دقیق و مسلکی از ساحه توسط موظفين کشفی تهیه می گردد.

مسئولیت جزایی: مسؤولیت جزایی یک امر شخصی است و زمانی به وجودمی آید که شخص با اراده آزاد در حالت صحت و عقل وادرانک، مرتكب عمل گردد که قوانین اسلامی انرا جرم شناخته باشد.

جرائم: ارتکاب یا امتناع از عملی است که از لحاظ شریعت اسلامی مطهره منع و برای آن مجازات تعین شده باشد.

کشف جرم: اجرا آتی است که بمنظور جلوگیری از ارتکاب جرم و تشخیص مرتكب آن، نحوه وعلت ارتکاب، ثیت محل و حفظ آثار و اشیای متعلق به جرم ارتکاب یافته، صورت میگیرد.

مجني عليه(متضرر): شخصی است که از اثر ارتکاب جرم به وی ضرر جسمی، مادی و یا معنوی عاید گردیده باشد.

نماینده قانونی: شامل وکیل مدافع، مساعد حقوقی، ولی، وصی و ممثل می باشد.

حوزه / ولسوالی د امنیي قومدانی: په تکتیکی قدمه کې د پولیسو اداري واحد دی چې محدود قضایی مسئولیتونه لري او د شرعی احکامو په رنا کې خلکو ته خدمت کوي او امنیت یې ساتي .

ساحوي پاسپورت: د ساحي په هکله د بشپړو معلوماتو درلودلو خخه عبارت دی چې د کارکونکو لخوا د جرایمود موندلو او مخنيوي لپاره په دقیقه او مسلکي توګه چمتو کېږي .

جزائي مسئليت: یو شخصي کار دی او هغه وخت منځته راخي چې یو شخص پخپله خوبشه د روغتیا، عقل او ادراف په حالت کې د داسي عمل مرتكب و ګرځي چې د اسلامي شريعت او نافذه قوانينو په رنا کې جرم پېژندل شوي وي .

جرائم: د هغه عمل خخه عبارت دی چې د هغې ترسره کول یا ورڅخه سرغونه د اسلامي شريعت لخوا منع وي او مجازات ورته ټاکل شوي وي .

د جرم موندل: هغه اجراءات دي چې د جرم د مخنيوي په موخه ، د سرته رسونکي د موندلو او ترسره کولو د علت ، خای او جرمي اثارو د موندلو او ساتلو لپاره ترسره کېږي .

مجني عليه یا متضرر: هغه خوک دی چې د جرم د ارتکاب له امله ورته خاني ، مالي یا معنوی زيان اوښتی وي .

قانوني استازى: مدافع وکيل ، حقوقی مرستندوی ، ولی الامر او وصی مشتمل دي .

مدعی حق العبد: شخصی است که به اثر ارتکاب جرم یا فعل غیر، متضرر گردیده و بر مرتکب با مسئول حق العبد حق دعوای جبران خساره را داشته باشد.

مسئول حق العبد: شخصی است که به اثر ارتکاب جرم و یا فعل غیر، مسئول جبران خسارة مادی، متضرر شناخته می شود.

اهل خبره: شخصی مسلکی یا فنی است که در رشته معین دارای تخصص، معلومات و تجربه کافی باشد.

اسباب تحریک دعوای جزایی: اسباب تحریک دعوای جزایی حالت است که به اثر موجودیت آن دعوای جزایی تحریک میگردد.

تفتیش: بازرگانی، اشیاء و اسناد است، به منظور گرفتاری مظنون و یا متهم، ضبط اشیاء و حفظ مدارک جرم.

تلاشی: بازرگانی بدن، لباس، محمولة شخص و وسائل حمل و نقل است به منظور دریافت مدارک جرمی.

جنایت: (از لحاظ شریعت اسلامی) به هر فعل گفته می شود که شرعاً حرام باشد که تعدی و تجاوز آن به نفس، مال و یا به مثل آن باشد.

جنایت: (از لحاظ قانون وضعی) جرم ایست که جزای آن در قانون حبس طویل حبس دوام درجه یک و یا اعدام تعین شده باشد. (کود جزا ۳۱ ماده)

د حق العبد مدعی: هغه خوک دی چې د بل چاد جرمی کړنې په پایله کې زیانمن شوی وي او په مجرم یې د خسارې د جبران دعوه کړي وي .

د حق العبد مسئول: هغه خوک دی چې د بل چاد جرم له امله ورته زیان رسپدلى وي او د مادی خسارې د جبران وړ پېژندل شوی وي .

اهل خبره: هغه مسلکی او فنی اشخاص دی چې په یوه څانګړې رشته کې تخصص ، معلومات او تجربه ولري .

د دعوي د خوختست لاملونه: هغه لاملونه دی چې د هغوي د شتون پر بنست جزایی دعوه رامنځته کېږي .

پلتنه: د مظنون یا متهم د نیولو لپاره د څایونو ، توکو او اسناد د کتلو خخه عبارت ده چې توکی ضبطیري او د جرم مدارک خوندي ساتل کېږي .

تلاشی: د جرم د مدارکو د موندلو لپاره د شخص ، لباس ، توکو او لېړد د وسیلې د پلتنه خخه عبارت ده .

جنایت (د اسلامی شریعت په رڼا کې): د هر هغه عمل خخه عبارت دی چې شرعاً حرام وي او سرته رسول یې نفس او مال ته زیان اړوي .

جنایت (د وضعی قانون په رڼا کې): د هغه جرم خخه عبارت دی چې قانونی جزا یې او ردمهاله ، دائمي حبس او یا اعدام ټاکل شوی وي . (د جزاد کود ۳۱ ماده)

جنحه: (از لحاظ قانون وضعی) جرم است که جزای آن درقانون جريمه نقدی، حبس قصیر و یا حبس متوسط تعین شده باشد.

قباحت: قباحت درلغت به معنی زشتی، بدی، فساد، بد کاری و یا هم رسای و یا زشتی در فعل، قول، صورت و شکل می باشد و از لحاظ قانون شرعی به جرم گفته می شود که از جرم جنایت و جنحه کم باشد، جزا و تعزیر آن به رای امام و قاضی وقت محول باشد. (بحرالرایق شرح کنز الدلایل ج ۱۰/۷).

تخلفات اطفال: اعمال ارتکاب جرمی به اشخاصی گفته می شود که سن بلوغ شرعی را تکمیل نکرده باشد.

قضایی مدنی: قضایی است که در اثر تخلفات مدنی ناشی از اعمال وحوادث حقوقی بین اشخاص حقیقی و حکمی به وجود آمده باشد.

قضایی جزایی: عبارت از جرایم است که در مسایل جزایی شامل (مراحل کشف، تحقیق، تعقیب و حکم) میگردد.

وقایه جرم: تدابیر احتیاطی و پیشگیری کننده است که با خاطر جلوگیری از وقوع جرم اتخاذ میگردد.

جال اوپراتیفی: عبارت از تعییه منابع بشری، تحقیکی و اوپراتیفی به سیستم علمی بوده که مخل امن ونظم عامه را مجال نفوذ وفعالیت نمی دهد.

منابع اوپراتیفی: عبارت از منابع بشری، تحقیکی، مادی و اوپراتیفی می باشد.

جنحه: د هغه جرم خخه عبارت ده چې په وضعی قانون کې یې جزاد حبس بدیل ، لنهمهاله حبس ، نقدی جريمه او متوسط حبس تاکل شوی وي .

قباحت: (لغه) د سختي ، بدی ، فساد ، بدکاري یا په قول ، فعل او ډول کې د سختي کولو معنی لري او د شريعه په رينا کې اصطلاحاً د هغه ناوړه عمل خخه عبارت دی چې د جرم او جُنحِي خخه کوچنی وي او جزا یې د وخت د امام یا قاضي د لزوم دید په رينا کې کوم ډول تعذیب تاکل شوی وي . (بحر الرائق شرح کنز الدلایل : ج ۱۰/۷)

د کوچنیانو سرغروني: شرعاً بلوغ خخه د کم عمر لرونکو اشخاصو د ناورو اعمالو خخه عبارت دي .

مدنی پېښې: د هغه حقوقی پېښو خخه عبارت دی چې د حقیقی او حکمی اشخاصو تر منځ د مدنی سرغرونو له امله منځته راخي .

جزایی پېښې: د هغه پېښو خخه عبارت دی چې په جزایی مسائلو کې د موندلو ، پلتلو ، تعقیبولو او نیولو پراوونه لري .

د جرم مخنيوي: د هغه احتیاطی تدابیر و خخه عبارت دی چې وار له مخه د جرم د مخنيوي لپاره نیول کېري .

اوپراتیفی جال: په علمي ډول د انساني ، تحقیکی او اوپراتیفی سرچینو خای پر خای کولو خخه عبارت دی چې د عامه نظم او امنیت د ګډوونکو د کېنو او اغېزو د مخنيوي لپاره په کار اچول کېري .

اوپراتیفی سرچینې: د انساني ، مادی ، تحقیکی او اوپراتیفی سرچینو خخه عبارت دی .

دوسیه: مجموعه از معلومات اطلاعات اسنادی که دریک بسته پوش دار نگهداری می شود و موضوع یا موضوعات مهم را احتوا می کند دوسیه نامیده می شود.

احاله: فرستادن یک قضیه و محول کردن آن توسط پولیس جهت رسیدگی قانونی به خارنوالی مربوط.

اظهارات: معلومات ابتدایی همه جانبه شخص مظنون و یا متضرر دریک فورمه رسمی را که حاوی امضا و یا نشان انگشت باشد اظهارات می نامند.

مظنون: شخص ای است که به اساس گمان اغلب به نسبت ارتکاب جرم تحت اشتباه قرارگرفته باشد، یا اینکه قبل از نسبت دادن اتهام به وی درمورد وی تدابیر احتیاطی اتخاذ شده باشد.

متهم: شخصی است که بنابر ارزیابی دلایل اثبات جمع آوری شده هنگام تحقیق بحیث مرتكب جرم تشخیص و اتهام بر وی وارد گردیده باشد.

مجرم: به شخص گفته می شود که به سبب ارتکاب جرم از طرف محکمه ذیصلاح به حکم قطعی و یا نهایی محکوم شده باشد.

مامور ضبط قضایی: شخص است که مطابق احکام قانون صلاحیت جمع آوری دلایل اثباتیه واستجواب را در حدود احکام قانون اجرآت جزایی داشته باشد.

ناظار: نگهداری و تحت نظر داشتن موقت مظنون از طرف پولیس در مرحله کشف جرم در محل که طبق حکم قانون به آن اختصاص یافته است.

دوسیه: یوه تپلی بسته ده چې د یوې مهمی موضوع یا موضوعات او اسناد ، معلومات او اطلاعات پکی ساتل کېږي .

إحاله: د قانوني کړنو د سره رسولو لپاره خارنوالي ته د پولیسو لخواه یوې پېښې د لېرد خڅه عبارت ده.

اظهارات: په خانګړې فورمه کې د متضرر یا مظنون لوړنی معلومات دی چې د هغې د لاسليک یا ګوتې د نېټې لرونکې وي .

مظنون: هغه خوک دی چې په اغلب ګومان سره ورباندي د جرم د ارتکاب شک وي او یا د جرم د اتهام د واردې دلو خڅه تر مخه یې په هکله احتیاطی تدابیر نیول کېږي .

متهم: هغه کس دی چې د جرم د اثباتیه دلایلو د خېړنو په پایله کې ګرم (لاملت) ګنل شوی وي او د جرم اتهام ورباندي وارد شوی وي .

مجرم: هغه شخص دی چې د شرعی محکمې لخوا په نهایی یا قطعی توګه د جرم په ارتکاب محکوم شوی وي .

د قضایي ضبط مامور: هغه کس دی چې د قانون مطابق د جرم په هکله د جزایی اجرآتو او اثباتیه دلایلو د خېړلو او پوبنتو ګروپېرنو قانوني واک ولري .

ناظار: د قانون مطابق په خانګړې خای کې د جرم د موندلو په پړاو کې د پولیسو د خارلاندې د مظنون د ساتلو خڅه عبارت دی .

دلیل: عبارت از هرگونه وسیله‌ای است که صحت و سقم ادعای را اثبات کند، یا دلیل عبارت از امری است که اصحاب دعوی برای اثبات دعوی یا دفاع، به آن استناد می‌کند.

مدارک: آثار، علامیم، شواهد و اشیای است که از محل ارتکاب جرم یا محل دیگر یا بدن و لباس مظنون یا متهم به دست آمده و درنتیجه معاینات تخصصی از طرف اهل معرفت مرتبط به جرم یامرتکب تشخیص گردیده باشد.

شهادت: اظهارات است که شخص در جریان بررسی قضیه آنچه را که در خصوص واقعه مورد بحث با دیدن یا شنیدن درک نموده است در پیشگاه محکمه شرعی باصلاحیت با ادا سوگند بیان نماید، نوشته و یا اشاره در مورد فرد گنج در حکم بیان می‌باشد.

بولیس: پولیس شامل افسر، ساتمن و ساتونکی بوده که در تشکیل وزارت امور داخله استخدام و جهت تامین امن ونظم عامه و تنفیذ قوانین فعالیت می‌نمایند.

دلیل: د هری هغه وسیلې خخه عبارت دی چې د یوې دعوی صحت یا عدم صحت ثابتی، یا په بل عبارت دلیل د هغه کار خخه عبارت دی چې دعوه کوونکی د هغې خخه د خپلې دعوی د اثبات یا دفاع لپاره گتیه اخلي.

مدارک: د هغه اثارو، نښو، شواهد او توکو خخه عبارت دی چې د جرم د پیښیدلو په ئاخای یا بل ئاخای کې، یا مظنون او متهم د بدن او لباس د تلاشی په پایله کې لاسته راغلې وي او د مسلکي اشخاص د تخصصي کتنې په نتیجه کې د جرم د مرتكب پوري ورته تراو ورکړل شوي وي.

شهادت: د یو شخص هغه خرگندونې دی چې د پیښې د خپللو پر مهال د واقعې د لیدلو یا اورېدلو په اړه یې د لوړې (سوګند) سره مل شرعی محکمې ته وړاندې کوي، د گونګ لخوا لیکل یا اشاره کول د بیان حکم لري.

بولیس: د هغه افسرانو، ساتمنانو او ساتونکو خخه عبارت دی چې د کورنیو چارو وزارت لخوا د عامه نظم، امنیت ساتلو او د قانون د تنفیذ لپاره گومارل کېږي.

فصل دوم

حقوق مجنی عليه، مدعی حق العبد، مظنون، متهم
ومسئول حق العبد

حقوق مجنی عليه و مدعی حق العبد:

ماده پنجه:

- مجنی عليه (متضرر) که به اثر ارتکاب جرم به وی ضرر رسیده باشد، دارای یک سلسله حقوق وامتیازات می باشد که پولیس در جریان بررسی قضیه آنرا رعایت نماید. مهم ترین آن عبارت از برخورد منصفانه، احترام به کرامت اسلامی و انسانی، حفظ حرمت شخصی، تامین مصوئیت و حتی شخص منضرمی تواند بر اجراءات مأمورین پولیس اعتراض نماید. منسوبيین پولیس در جریان بررسی قضایا حق ندارند متضررین را تهدید، توهین و تحقیر نمایند.

- هرگاه درخواست متضررین مغایر با شریعت اسلامی باشد ویا هم باعث اخلال جریان بررسی قضیه گردد، منسوبيین پولیس امارت اسلامی مكلف به اجرای آن نمی باشند.

حقوق مظنون، متهم ومسئول حق العبد در مراحل مختلف تعقیب عدالی

ماده ششم:

- مظنون ومتهم نیز دارای یک سلسله حقوق هستند که رعایت آن شرط حتمی بوده و ایجاب می کند که منسوبيین پولیس آنرا در جریان گرفتاري، بررسی قضيه، جلب و احضار اشخاص رعایت نمایند. حين گرفتاري به اشخاص علت گرفتاري آن ها تفهيم و با

دوهم خپرکي

د مجنی عليه، حق العبد د مدعی، مظنون، متهم
او حق العبد د مسئول حقوقه

د مجنی عليه او حق العبد د مدعی حقوقه

پنځمه ماده:

- مجنی عليه یا متضرر چې د جرم په پایله کې ورته زیان رسیدلی وي ، د یو شمېر حقوقو لرونکی دی چې د پېښې د پلتني پر مهال یې باید پولیس رعایت کړي . د دغو حقوقو خڅه مهم یې منصفانه تعامل ، اسلامی او انسانی کرامت ته درناوی ، د شخصی- حرمت او مصوئیت ساتنه ده . متضرر کولاۍ شي چې د ګومارل شویو پولیسو په کړنو نیوکه وکړي، د پولیسو منسوبيین نه شي کولاۍ چې د پېښو د پلتني پر مهال متضررین وداروی او یا یې توهین او سپکاوی وکړي .

- که د متضرر غوبښنه د اسلامی شریعت او یا پېښې د خپرلو سره په مغایرت کې وي نو د اسلامی امارت پولیس یې په اجرا کولو مكلف نه دي .

د عدلي تعقیب په مختلفو پړاؤنو کې د مظنون،
متهم او حق العبد د مسئول حقوقه

شپږمه ماده:

- مظنون یا متهم هم د یو لړ حقوقو درلودونکي دی چې مراعاتول یې حتمي دي او د پولیسو منسوبيين مكلف دي چې د نیولو ، د پېښو د خپرلو او اشخاصو د جلبلو او احضارولو پر مهال یې رعایت کړي ، د نیولو پر مهال باید نیول کېدونکو ته د هغوي د نیولو

ایشان برخورد انسانی صورت گرفته و همچنان از گرفتاری و تحت نظارت قرار گرفتن اشخاص به فامیل ویا اقارب شان اطلاع داده شود.

- منسوبین پولیس امارت اسلامی از توهین، تحقیر و لت و کوب مظنونین و متهمین جداً پرهیز نموده و حق ندارند با جبر و اکراه از آنها اظهارات واعتراف اخذ نمایند.

به اشخاص مظنون اجازه داده شود تا دلایل و شواهد را پیشکش نماید که به نفع او باشد دوسيه مظنونین در ظرف ۷۲ ساعت باید تکمیل و به مراجع مربوطه ارسال گردد.

توضیح حقوق مظنون و متهم

ماده هفتم:

منسوبین پولیس امارت اسلامی افغانستان مکلف اند، تا حقوق مظنونین و متهمین را حین گرفتاری و قبل از بررسی قضیه بازگو و توضیح نمایند و در این مورد محضر ترتیب کرده و نشان انگشت و یا امضاء مظنون و متهم را اخذ نمایند.

اسباب تحریک دعوای جزایی، دلایل اثبات، تفتیش و تلاشی

اسباب تحریک دعوای جزایی

ماده هشتم:

- دعوای جزایی، گرفتاری اشخاص، و تحت نظارت قرار دادن مظنون و متهم زمان صورت گرفته می تواند که جرم به طور مشهود وبالفعل صورت گرفته، یا اینکه اشخاص و مراجع از ارتکاب جرم متضرر و به مراجع پولیس شکایت رسمی درج نماید. همچنان ارتکاب موضوعات جرمی که در رسانه های همگانی انعکاس یافته باشد.

لاملونه روښانه کپری ، باید انسانی چلنډ و رسه و کپری او د هغوي کورنيو او خپلوانو ته دې د هغوي د نیولو او په نظارت کې د ساتلو خبر ورکپري.

- د اسلامي امارت د پوليسو منسوبين باید د مظنون او متهم د وهلو ، توهينلو او سپکاوي خخه جدا خانونه و رغوري او حق نه لري چې په جبر او اکراه ورخخه اظهارات یا اعتراضات واخلي .

مظنون ته باید د خپل سپیناوي لپاره د دلایلو د ويلو اجازه ورکړل شي او د مظنون دوسيه باید د ۷۲ ساعتونو په موده کې بشپړه او اړوندې مرجع ته واستول شي .

د مظنون او متهم د حقوقو شرحه

اووومه ماده :

د اسلامي امارت پوليس مکلف دي چې د متهمينو او مظنونينو د نیولو پر مهال د پېښې د بررسی خخه وړاندې د هغوي حقوقه شرحه کپری ، یادونه یې ورته وکپری او په دې هکله محضر- ترتیب او د مظنون یا متهم د ګوتې نښه یا لاسلیک پرې واخلي .

د جزایی دعوی خوختست، اثباتیه دلایل، پلتنه او تلاشي

د جزایی دعوی خوختست

اتمه ماده :

- جزایی دعوه ، د اشخاصو نیول او مظنون یا متهم د خارنې لاندې ساتل ، هغه مهال صورت نیسي- چې جرم په مشهود ډول واقع شوی وي ، یا د جرم د پېښدلو خخه متضرر کس پولیسي مراجعته رسمي شکایت کپری وي او یا د جرم پېښیدل مطبوعاتي او رسنیز شوی وي .

- منسوبيين پوليس امارت اسلامي نمی توانند که طور خود سر قضایای جرمی را تحریک نمایند؛ مگر اينکه افراد و اشخاص به ادارات پوليس مراجعه و عليه خود شان در مرور ارتکاب جرم خود اظهارات دهنند.

دلایل اثبات

ماده نهم:

- منسوبيين پوليس امارت اسلامي مكلف اند که در جريان بررسی قضایای جرمی و تکمیل صفحه کشفی مطابق به وصف جرمی و چگونگی قضیه دلایل اثبات دعوی که عبارت از اقرار مظنون و متهم، شهادت شهدود، موجودیت اسناد، شناسایی شخص توسط متضرر طور بالامواجه در صفت می باشد.

- قرائن ای که شامل نوار های صوتی و تصویری، نشان انگشت، افرازات بدن، توتنه های شیشه، اسلحه، کارتوس، خون، موی، اثار و سایط وغیره که جمع آوري می گردد ضم اوراق دوسيه به مراجع ذيصلاح ارسال نمایند. قابل ذكر است که يك قرينه به تنهاي سبب الزاميت شخص شده نمی تواند کوشش گردد که در جريان بررسی قرائن متعدد که باهم مرتبط و تسلسل زنجيره يي داشته باشد، جمع آوري گردد.

تفتيش و تلاشى

ماده دهم:

الف: تفتيش محلات مسکونی

- منسوبيين پوليس امارت اسلامي افغانستان نمی توانند بدون اجازه مالک خانه، ساختمان مسکونی، و یا اجازه قبلی محکمه به خانه های مردم طور خود

- اسلامي امارت د پوليسو منسوبيين نه شي کولاي چې پخپل سر جرمي پېښې و پلتني، مگر په هغه صورت کې چې اشخاص او افراد پوليسو ته مراجعه وکړي او د خپلو جرمي کېنو په هکله اظهارات وړاندې کړي .

اثباتي دلایل

نهمه ماده

- اسلامي امارت د پوليسو منسوبيين مكلف دي چې د جرمي پېښې د پلتني او وصف (شرحي) مطابق کشفی پانه ولکي او د پېښې د خرنگوالي په هکله د دعوي اثباتي دلایل لکه د مظنون یا متهم اقرار، د شاهدانو شهادتونه ، د اسنادو شتون، د متضرر لخوا مخامنځ د شخص پېژندل پکي ذکر کړي .

- هغه قرایین چې په غږيزو او انځوريزو نوارونو، ګتو په نښو ، بدنه افرازاتو ، پېښې توقو ، وسلو ، کارتوسو ، وینې ، وینټانو ، نقلیه و سایطو په اشارو او نورو نښو مشتمل وي ، د دوسيې سره مل باید اړوندي مرجع ته وسپارل شي. د یادونې وړ د چې یوازې یوه قرينه په جرم د یو شخص د الزاميت سبب نه گرئي؛ باید زیار وویستل شي چې د پلتني پر مهال متعددې قرينى په پرله پسی توګه او خنځيري شکل راټولي شي .

تلاشی او پلتنه

لسنه ماده

الف : د اوسيډلو خایونه پلتل :

- اسلامي امارت د پوليسو منسوبيين نه شي کولاي چې د کور د خښتن اوسيډني د ساختمان د مالک د اجازې او یا محکمې خخه د ړومبې اجازې پرته

سرداخل شوند، هرگاه ضرورت احساس گردد؛ که خانه یا ساختمان مسکونی مورد تلاشی قرار گیرد لازم است، تا منسوین پولیس اجازه تلاشی را از محکم محترم ذیصلاح اخذ نماید.

- هرگاه در رابطه به تفتيش مسکن نياز به اجازه محکمه باشد در پيشنهاد زمان، مكان، ساعت، تاريخ، هدف، موضوع و مدت اجرای تفتيش درج گردد.

- در جريان تلاشی خانه و ساختمان مسکونی حضور مالک آن ضرورت ملزم بوده در صوريکه مالک موجود نباشد حضور اقارب، دونفر همسایه، ملا امام مسجد، ملک قريه یا وکيل گذر شرط اساسی می باشد.

- در اثنای تلاشی خانه های مردم موجوديت پوليس زن امر ضروري بوده و در صورت نبود پوليس زن ازيك زن معتمد ديگر و يا اقارب شخص كمك مطالبه گردد.

- منسوين پوليس امارت اسلامي حين تفتيش بعد از نشان دادن گارت هويس و معرفى از راه دروازه داخل خانه گردیده هرگاه در مقابل شان ممانعت وجود داشته باشد از حداقل قوه که صرف زمينه ورود ايشان را مساعد سازد استفاده نماید.

- حين تلاشى صرف اشياء و يا اجناسى ضبط گردیده می تواند که به جرم ارتباط داشته باشد و از لحاظ قانوني نگهداشت آن منوع و يا درکشف جرم ديگر موثر باشد.

په خپل سر د چا کور ته نتوئي . که د اوسيدلو د خاي پليتل اړين وي نو د اسلامي امارت د پوليسي منسوين مکلف دي چې لوړي د ذيصلاح محکمو خخه اجازه وانځلي .

- که د اوسيدلو د خاي د پليتلوباره د محکمي خخه اجازي اخپستلو ته اړتني وي نو بنائي چې په ويائنديز کې د پليتفې وقت ، خاي ، ساعت ، تاريخ ، هدف ، موضوع او موده ذکر شوي وي .

- د کور یا اوسيدلو د خاي د پليتفې پر مهال د کور د خبتن موجوديت اړين دي، که د کور خبتن موجودنه وي نو په دي صورت کې د کور د پليتفې پر مهال باید د کور د مالک خپلوان ، دوه ته ګاوښيان ، د مسجد ملا امام ، د کلې ملک او محلې وکيل موجود وي .

- د خلکو د کورو نو د پليتلوبال پر مهال د بنخينه پوليسي شتون اړين دي او که بنخينه پوليسي موجوده نه وي نو بنائي چې د داه ور بلې بشخي يا د کور د مالک د خپلوانو خخه مرسته و غوښتل شي .

- د تلاشى لپاره کور ته د نتوتلبو پر مهال باید د اسلامي امارت د پوليسي منسوين د پېژندګلوي کازتونه بشکاره کړي او د دروازې له لاري دي کور ته نتوئي ، که کور ته د نتوتلبو خخه پي مخنيوي وشي نو بنائي چې د کمې قوي خخه استفاده وکړي چې يوازې کور ته د داخلېدلو زمينه ورته برابره کړي .

- د کور د تلاشى په صورت کې يوازې هغه توکي ضبطيري چې د جرم پوري تراو ولري ، يا د بدل جرم په ارتکاب کې ورڅه ګډه اخستل کيدی شي او یانا د قانوني اړخه یې سائل منع وي .

- منسوین پولیس امارت اسلامی در صورت به منزل شخص داخل شده می تواند که حیات شخص یا اشخاص در داخل منزل به خطر مواجه باشد. وی امانتور از دریافت شخص و یا اشی باشد، که مطابق به احکام قانون شریعت اسلامی تحت نظرارت و حفاظت قرار می گیرد و قرائتی موئیت دریافت گردد، که شخص وی مطلوب در منزل ای که تلاشی می گردد موجود باشد.

- درختم تفتیش منسوین پولیس مکلف به ترتیب محضر- تفتیش بوده تمام اشیا و اجناس که حین تفتیش بدست آمده و ضبط می گردد، با تمام مشخصات، خصوصیات، تعداد و مقدار آن ثبت محضر و بعد از قرائت محضر و فراهم آوردن قناعت مظنون یا متهم و یا ساکن مسکن و یا اشخاصی که تلاشی در حضور شان صورت گرفته نشان انگشت ایشان را بدون جبر و اکراه اخذ؛ هرگاه آن ها از امضاء و گذاشتن نشان انگشت ابا ورزند، موضوع در محضر- درج می گردد و حتی الامکان تصدیق یکی از ساکنین یا همسایه ها در زمینه گرفته می شود. همچنان محضر ترتیب شده از جانب مسئولین تفتیش کننده با ذکر اسم، رتبه، محل وظیفه و تاریخ امضاء می گردد.

- در حالات جرم مشهود- جنایت یا جنحه، منسوین پولیس بعد از ختم تفتیش در خلال حداقل مدت (پنج روز) رسمی صحبت اقدام خویش را از محکمه دستلاح اخذ نماید.

- د اسلامی امارت د پولیسون منسوین په هغه صورت کې گورته د تلاشی لپاره نوچی چې یا هلته د یو شخص یا خلکو ژوند د گوايش سره منځ وي، یا د یو داسې شخص یا اشی موندل مطلوب وي چې د اسلامی شریعت د احکامو په ریا کې باید د څارني لاندې وسائل شي او داسې کره نښې موجودې وي چې مطلوب کس یا اشی په تلاشی کې ګبدونکي گور کې شتون لري .

- د تفتیش په پای کې د پولیسون منسوین مکلف دي چې د تفتیش محضر ترتیب کري او په هغې کې ټول لاسته راغلي شیان داسې ولیکي چې توپی خانګړتیاوې او شمېر یا اندازه یې ذکر شوې وي او د مظنون یا متهم ، گور د او سبدونکي او یا د تلاشی پر مهال د موجودو اشخاصو په وړاندې یې ولوپی تر خود هغوي قناعت حاصل شي او په محضر کې ورڅخه د چبر او اکراه پرته د ګوتې نښه و اخیستل شي، که هغوي د محضر د لاسلیک یا ګوتې لګولو څخه ډډه وکړي نو موضوع دي په محضر- کې ولیکل شي او تروسه ذې زیار وویستل شي چې د محل د یو او سبدونکي یا ګاونډی لخوا محضر ثائید شي . همدا راز ترتیب شوی محضر- باید د پلټنې د پولیسون د مسئول لخوا د نوم، رتبې، دندې د خای او نېټې د ذکر کولو سره لاسلیک شي .

- د مشهود جرم، جنایت یا جنحه په صورت کې د پولیسون منسوین مکلف دي چې د پلټنې د پای ته رسپنډلو څخه حد اکثر تر پنځه رسمي ورڅو پوري د اړوندې محکمې څخه د خپلې پلټنې د سموالي خرګندتیا ترلاسه کري .

ب : تلاشی

۱ - تلاشی اشخاص:

- منسوبين پوليس امارت اسلامي افغانستان زمانی به تلاشی بدنی اقدام می نماید، که شخص تحت نظارت قرار می گيرد؛ اسناد هویت خود را ارائه کرده نتوانسته ومورد شک پوليس قرار می گيرد ويا اشيا واجناس که از لحاظ قانوني نگهداشت آن من نوع وتولید خطرمی کند را نزد خود داشته باشد.

- تلاشی زن توسط پوليس زن دور از انتظار مردان صورت می گيرد، درصورت عدم موجوديت پوليس زن، از يك زن معتمد بعد ازرهنمایي هاي لازم پوليس در مورد چگونگي اجرای تلاشی بدنی، کمک خواسته شود.

۲ - تلاشی اشیاء:

- منسوبين پوليس امارت اسلامي می توانند درحالاتی به تلاشی اشیاء اقدام نمایند، که اشیائی متذکره متعلق به شخصی است که به اساس حکم قانون شریعت اسلامی تحت نظارت قرار داشته ویساير احوالی که قانون شریعت اسلامی به آن حکم نموده باشد.

ب : تلاشی

۱ - د اشخاصو تلاشی کول :

- د اسلامي امارت د پوليسو منسوبين هغه مهال د یو کس په تلاشی کولو لاس پوري کوي چې هغه کس د خار لاندي نیول کېري، د خپلې پېژندګلوی اسناد نه شي وړاندې کولی او د پوليسو د شک لاندې راخې او یا داسي توکي او شيان ورسه وي چې د قانوني لحاظه یې ساتل منع وي او خطر منځه راوړي .

- د بنخینه و تلاشی کول د بنخینه پوليسې په واسطه د نارينه و د ليد خخه ليري صورت نيسې، که بنخینه پوليسه شتون ونه لري نو پر خاي یې د داد وړ بلې بنخې خخه مرسته غوبنتل کېري چې د پوليسو لخوا ورته د بدنی تلاشی په هکله اړينې لارښونې کېري .

۲ - د شيانو تلاشی کول :

- د اسلامي امارت د پوليسو منسوبين کولای شي چې هغه مهال د شيانو په تلاشی کولو لاس پوري کېري چې دغه شيان د اسلامي شریعت د احکامو سره سم د خار لاندې شخص پوري تراو ولري او یا نورو هغو حالاتو کې چې اسلامي شریعت پري حکم کړي وي.

فصل سوم

چکونگی رسیدگی به شکایات

رسیدگی به موضوعات حقوقی

ماده یازدهم:

- ۱- پولیس حوزه مطابق حکم قانون نمی تواند به قضایای حقوقی و مدنی شهروندان مداخله نماید. در صورت مراجعت شهروندان به حوزه پولیس در رابطه به موضوع حقوقی، پولیس باید مراجعته کننده را بطور منطقی به مراجع مسئول راهنمایی نمایند.
- ۲- پولیس حوزه می توانند در قضایای که دوجنبه جزایی و مدنی داشته، با در نظر داشت اهمیت و اولویت بندی موضوع اجراءات نمایند.
- ۳- پولیس حوزه نمی تواند بدون درخواست رسمی همکاری سایر نهادها از جمله شاروالی درامور آن ها مداخله نماید. در صورت تقاضا همکاری، پولیس مطابق به احکام قانون صرف مسئولیت تامین امنیت و تطبیق قانون و احکام محاکم را دارد.

رسیدگی به موضوعات جزایی

ماده دوازدهم:

در قضایای جزایی بمنظور رسیدگی به شکایات شهروندان پولیس حوزه مکلف به اجرای مراتب آتی رسیدنی په موخه د حوزه پولیس د لاندې پړاوونو می باشد:

درینه خبرگی

شکایاتو ته د رسیدنی خونکوالی

حقوقی موضوعاتو ته رسیدگی

یووسلمه ماده :

- ۱- د حوزه پولیس نه شي کولای چې د قانون مطابق د هیوادوالو په حقوقی موضوعاتو کې مداخله وکړي، که او سبدونکې د حقوقی موضوعاتو په هکله د حوزه پولیس تو مراجعته وکړي نو پولیس باید هغوي مسئولو مراجعاو ته واستوی.
- ۲- په هغو قضیو کې چې حقوقی او جنایی دواړه اړخونه ولري، د حوزه پولیس کولای شي چې د موضوع ارزښت او لوړ پیتوب ته په کتلو سره لازم اجراءات وکړي.
- ۳- د حوزه پولیس نه شي کولای چې د مرستې د رسمي غوبنتې پرته د بل اړگان لکه بناروالی په چارو کې مداخله وکړي.
- د مرستې د غوبنتې په صورت کې پولیس یوازې د قانون په رنګ کې د امنیت د تامینولو، قانون د تطیقولو او محاکمو د حکمونو د پلي کولو مسئولیت په غاړه لري.

جزایی موضوعاتو ته رسیدگی

دولسمه ماده :

په جزایی قضیو کې د هیوادالو شکایتونو ته د رسیدنی په موخه د حوزه پولیس د لاندې پړاوونو می باشد:

په سرته رسولو مکلف دي:

- ۱- توزیع فورم: ثبت شکایت ضمیمه (الف) این طرزالعمل حین مراجعه شاکی از طریق آمریت نوکریوالی یامیز معلوماتی.
- ۲- دادن رسید ثبت شکایت به شاکی مطابق فورم ثبت شکایت قسمت دوم فورم ضمیمه (الف) این طرزالعمل وارائیه معلومات به شاکی از چگونگی رسیدگی به شکایت وی.
- ۳- درج شهرت و موضوع شکایت مطابق فورم ضمیمه (ب) این طرزالعمل
- ۴- شکایت ثبت شده درفورم ضرورت به امضای آمرحوزه را نداشته آمریت نوکریوالی یا میز معلوماتی مکلف است تا باتوجه به روحیه شکایت بطور رسمی به شعبه مریوط درحوزه تسليم نموده و رسید آن را بمنظور اطلاع دهی به شاکی براساس فورم مریوط فورم ضمیمه (ج) این طرزالعمل از بخش مریوط اخذ نمایند.
- ۵- بخش مریوط مبارزه با جرایم جنایی، آمریت مبارزه بافعالیت های ضد امارت اسلامی افغانستان و مبارزه با مواد مخدر مکلف اند، مطابق فورم مریوط فورم ضمیمه (ج) این طرزالعمل به آمریت نوکریوالی یا میز معلوماتی از چگونگی اجرآت خود معلوماتات به موقع طی ۳ ساعت شریک سازد.
- ۶- در صورتی که فرد متضرر و شاکی فرد مظنون را شناسایی نموده و معلومات دقیق را با پولیس شریک می نماید، ضرورت نیست تا پولیس حوزه فرد متضرر را بمنظور جلب فرد طرف مقابل شان با خود داشته باشد هرگاه فرد متضرر معلومات قابل دریافت را به پولیس شریک ننموده نتواند پولیس هی تواند وی را برای دریافت حین اجرا جلب با خود داشته باشد.
- ۱- د فورم ویشل: د نوکریوالی آمریت یا معلوماتی میز ته د شکایت کوونکی د مراجعی کولو پر مهال د دی کنلاری د الف ضمیمه فورمی ورکول.
- ۲- د دی کنلاری د (الف) ضمیمه د دویمی برخی مطابق شکایت کوونکی ته د شکایت د بیتلولو د رسید ورکول او د شاکی شکایت ته درسپندنی د خرنگوالی په هکله معلومات ورکول.
- ۳- د دی کنلاری په (ب) ضمیمه کی د شاکی د شهرت او موضوع لیکل.
- ۴- ثبت شوی شکایت د حوزی د آمر لاسلیک ته اړتیا نه لري ، د نوکریوالی آمریت یا معلوماتی میز مکلف دی چې شکایت د مقتضی مطابق د حوزی اړوندې خانګی ته رسماً وسپاری او شاکی ته د اطلاع ورکولو په موخه د اړوندې خانګی خنځه د دی کنلاری د (ج) ضمیمه مطابق رسید ترلاسه کړي .
- ۵- د جنایی جرمونو په وړاندې د مبارزې خانګه ، د اسلامی امارت پر ضد فعالیتونو سره د مبارزې آمریت او مخدره موادو په وړاندې د مبارزې برخه باید د درې ساعاتونو په اوږدو کې د حوزی نوکریوالی یا معلوماتی میز ته د خپلو کېنو د خرنگوالی راپور وړاندې کړي .
- ۶- که متضرر یا شاکی شخص مظنون و پیژنې او د هغه د پېژنډګلوي په هکله پولیسو ته ګره معلومات ورکړي نو د دی اړتیا نشته چې پولیس د مظنون د جلیلو په موخه شاکی د خانتونو سره یو خای د مظنون د موندلو لپاره بوسخي او که شاکی د مظنون په هکله پولیسو ته دقیق معلومات ورنه کړای شي نو پولیس کولای شي چې د مظنون د موندلو او جلیلو په موخه هغه له خان سره بوسخي :

- ۷- پولیس مبارزه با جرایم جنایی حوزه دوسیه نسبتی را مطابق قانون اجرآت جزایی طی مدت زمان قانونی خویش ترتیب و نتیجه آن را بادرج فورم ضمیمه (ب) آنرا با فرد متضرر از طریق تماس شریک سازد.
- ۸- پولیس مبارزه با جرایم حوزه بعد از دریافت شکایت در صورت دانستن عدم ارتباط آن به بخش درج شده بدون معطلی به بخش مربوط منحیث ارتباط ارجاع داده در صورت حفظ آن بدون دلیل در شعبه خود مورد پیگرد قانونی قرار می‌گیرد.
- ۹- پولیس مبارزه با جرایم مکلف است تمام اجناس همراه فرد بازداشت شده را فوراً باحضورداشت وی درج محضر تلاشی نموده و آنچه وسایل اثباتیه جرمی دانسته شود ضم دوسیه نموده و به مرجع مربوط ارسال بدارد.
- ۱۰- پولیس مبارزه با جرایم جنایی حوزه مکلف می‌باشد تا با ثبت و رسیدگی به تمام قضایا مطابق قانون تحلیل منطقی و مسلکی خود را مطابق به علم کریمنولوژی بطور ربuar، شش ماه و سالانه طی یک فارمت مشخص که دربرگیرنده نوع جرم، محل ارتکاب جرم، زمان ارتکاب عمل جرمی، جنسیت، سن، تحصیلات، قومیت متضرر، مظنون و عوامل ارتکاب جرایم با راه حل ها و پیشنهادات واضح و مفصل به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قومدانی امنیه ولايت ارایه بدارد.
- ۷- د حوزی د جنایی جرمونو سره د مبارزی پولیس د جرم نسبتی دوسیه د جزایی جرمونو د قانون مطابق په تاکلی وخت کې ترتیبوی او د هغې نتیجه د دې کړنلارې د (ب) په ضمیمه کې لیکي او په هکله یې متضرر ته د اړیکې له لارې معلومات ورکوي .
- ۸- د حوزی د جرایمو سره د مبارزی پولیس چې کله شکایت تر لاسه کړي او وپوهېږي چې شکایت د لیکل شوې مرجع پوري تراو نه لري ، نو بشایې چې د خنډ پرته شکایت خپلې مرجع ته محلول کړي، که د کوم دلیل پرته شکایت پخپلې شعبې کې وساتي نو د قانونی چلنډ سره مخ کېږي .
- ۹- د جرایمو سره د مبارزی پولیس مکلف دي چې د نیول شوی شخص ټول جنسونه فوراً د هغه په وړاندې په محضر کې ولیکي او د جرم پوري تړلې جنسونه یې د دوسیې سره مل مربوطې مرجع ته واستوی .
- ۱۰- د جنایی جرمونو سره د مبارزی پولیس مکلف دي چې پېښو ته د خپلې قانونی رسپدنسی منطقی او مسلکی خېرنه د کریمنولوژی د علم په رینا کې په ربuar، شپږ میاشتینې او کلنی ډول په څانګړی فارمت کې چې د جرم ډول، د جرم د پېښېډلو څای، د جرم د پېښېډلو نېټه، جرمی عمل، د مظنون او متضرر جنسیت، عمر، زده کړي، او قومیت معلومات ورپکې ذکر شوی وي او همدارنګه د جرمونو د پېښېډلو عوامل او حل لارې پکې په روښانه توګه پیشنهاد شوی وي ، د ولايت د امنیتی قومدانی د جنایی جرمونو سره د مبارزی تحقیقاتی څانګې ته وړاندې کړي .

- ۱۱- آمریت های مبارزه بافعالیت های ضد امارت اسلامی افغانستان، آمریت مبارزه بامواد مخدر و سایر منسوبین حوزه نیز چگونگی اجرآت خود را مطابق راهنمایی فوق تنظیم می نماید.
- ۱۲- درهیچ حالت پولیس حوزه حق ندارد سبب نگهداری فرد شاکی و متضرر را بیشتر از زمان معمول درج شکایت و تحریر اظهارات در اداره شده یا بدون موجب وی را مجبور به حضور در حوزه نماید.
- ۱۳- در زمینه پرخورد پا افراد دارای مصیونیت دیپلماتیک مطابق قانون اجرآت جزایی، اجرآت بموقع و مسلکی می نمایند.
- ۱۴- مسئولین پولیس حوزات امنیتی و قوماندانی های امنیتی ولسوالی ها مکلف اند تا مسودات مندرجه (۱۴) گانه را در نظر داشته و بصورت جدی از نظارت نمودن اشخاصی که بدون استاد، مدارک، شواهد کافی و مستند باز داشت میگرددند جلوگیری نمایند و در صورت تخلف و قانون شکنی و خود سری مسئولین مورد بازپرس قانونی قرارخواهند گرفت.
- ۱۵- مسئولین ریاست عمومی امنیت داخلی در حوزات و قوماندانی های امنیتی ولسوالی ها مکلف اند تا از عملکرد پولیس مطابق به لایحه و ظایف خویش نظارت دائمی و موثر نماید.
- ۱۱- د اسلامی امارت پر ضد فعالیتونو د مخنیوی آمریت او مخدره موادو سزه د مبارزې آمریت او حوزې نورې خانګې هم د پورته لارښوونې مطابق خپلې کړنې تر سره کوي.
- ۱۲- په هیڅ صورت کې د حوزې پولیس حق نه لري چې شاکی یا متضرر کس د شکایت د لیکلو او اظهاراتو ورکولو د معمول وخت خخه زیات په حوزه کې وساتي بايی بدون موجب حوزې ته په حاضرولو مجبور کړي.
- ۱۳- د دیپلوماتیک مصیونیت لرونکو اشخاصو سره د جزایی اجرآتو د قانون مطابق باید په خپل وخت مسلکی اجرآت صورت وئیسي.
- ۱۴- د حوزو او ولسوالیو د امنیتی قوماندانیو مسئولین مکلف دي چې د دی کړنلارې د (۱۴) مادو د درج شویو موادو مطابق خپلې کړنې سرته ورسوی او په جدی توګه دي د هغو اشخاصو له خارنې مخنیوی وکړي چې له استادو، مدارکو، شواهدو یا کافی اسنادو خخه پرته نیول کېږي؛ د تخلف، قانون ماتونې او خجلسری په صورت کې به مسئولین له سختو قانونی پوشتنو لاندې ونیول شي.
- ۱۵- د ولسوالیو په حوزو او امنیتی قوماندانیو کې د داخلی امنیت مسئولین مکلف دي چې د خپلو دندو د لایحو په ریا کې د پولیسونو همیشني خارنه وکړي.

جلب و احضار

ماده سیزدهم:

- پولیس می تواند به منظور کشف جرم و دریافت معلومات در قضیه معین، احراق حق اشخاص و تعییل احکام قانون، همچنان اشخاص که بنا بر درخواست اشخاص و مراجع ذیصلاح حاضر نمی گردد، پولیس به جلب و احضار وی اقدام می نمایند.

- در تعین وقت احضار پولیس مکلفت های مسلکی، حرفوی و سایر موارد ضروری شخص تحت جلب را رعایت نمایند. (مثلاً خود داری از احضار استاد پوهنتون حین تدریس، داکتر حین عملیات جراحی.... وغیره)

چگونگی رسیدگی به قضایایی مظنونین (ذکور واناث) کمتر از سن (۱۹)

ماده چهاردهم:

- پولیس مبارزه با جرایم در صورت بازداشت طفل (ذکر و اناث) که سن بلوغ شرعی را تکمیل نکرده باشند، به عنوان مظنون حق نگهداری وی را به هر دلیل در خارج از رسماً در داخل حوزه امنیتی پولیس نداشته و رسیدگی به موضوع وی را در اولویت قرار داده، بدون تعلل اوراق ابتدایی دوسيه وی را ترتیب و به مرجع مسئول محول سازد.

جلب او حاضرول

دیارلسمه ماده ۵:

- پولیس کولای شي چې د جرم د موندلو په موخه، په معلومه قضیه کې د معلوماتو د راټولولو، حقدار ته د حق سپارلو او قانون د حکمونو د تمیلولو لپاره د اشخاصو په جلبولو او حاضرولو لاس پوري کړي، همدارنګه کولای شي چې د هغه افرادو د جلب او احضار لپاره اقدام وکړي چې د اشخاصو او ذیصلاح مراجعاً په غښتنه نه حاضرېږي.

- د اشخاصو د احضارولو پر مهال پولیس مکلف دی چې د شخص د حاضرولو په برخه کې د شخص مسلکی او حرفوی کارونه رعایت کړي لکه د تدریس پر مهال د پوهنتون د استاد نه جلبول، د جراحی عملیاتو پر مهال د ډاکټر د جلبولو خخه ډډه کول او داسي نور...

۱۹ د ګلنی خخه د کم عمر لرونکو نارینه او بخینه مظنونینو قضیو ته خان رسول

خوارلسمه ماده :

- د شرعاً بلوغ خخه د کم عمره (نارینه او بخینه) افرادو د نیولو په صورت کې، د جرمونو په وړاندې د مبارزې پولیس حق نه لري چې په هر عنوان چې وي، په غیر رسمي وختونو کې مظنون په حوزه کې وساتي، د هغه د موضوع رسیدنې ته باید لوړې یتوب ورکړي او د تعلل پرته باید د هغه د دوسيې ابتدائي ورقې ترتیب او مربوطې مرجع ته محلې کړي.

- مظنونین ذکور واناث که سن شرعی را تکمیل نموده وکمتر از ۱۹ سال باشد در خارج از رسمیات به جرم جنحه و جنایت گرفتار می گردد مظنون ذکور جهت نگهداری به مرکز اصلاح و تربیت مجدد اطفال و مظنونین طبقه اناث به نظارتخانه انانیه رسماً انتقال و نگهداری گردند.

- شخصی که سن بلوغ شرعی را تکمیل نکرده باشد دستبند (ولچک) زده نمیشوند مگراین که امکان وقوع فرار یا صدمه زدن به خودشان یا دیگران موجود باشد.

- مظنون کمتر از ۱۹ سال در داخل حوزات امنیتی پولیس در وقت رسمیات نیز جدا از مظنونین بزرگسال نگهداری شوند.

- پولیس مكلف است موضوع دستگیری و محل مراقبت طفل را در مدت کمتر از ۱۲ ساعت از زمان دستگیری به فامیل و یا اقارب طفل و یا مرکز اصلاح و تربیت مجدد اطفال اطلاع دهد، در صورت عدم اطلاع در مدت مذکور، هرگاه پولیس قادر به ارایه عذر معقول نباشد، موضوع قابل تعقیب عدلي پنداشته می شود.

- مثل قانونی می تواند بلا فاصله بعد از دستگیری طفل، رهایی وی را به قید ضمانت تقاضا نماید، پولیس مكلف است، در مورد درخواست رهایی طفل تصمیم خویش را اتخاذ و اعلان نماید. در صورت عدم اتخاذ تصمیم، مثل قانونی می تواند به خارنوال شکایت نماید.

- ۱۹ کلني خخه دکم عمر هغه نارينه او بنخينه اشخاص چې شرعاً سن یې پوره کړي وي او د رسمي وختونو خخه بهر د جرم یا جُنحې د ارتکاب په تور نیول کېږي، نارينه مظنون د ساتلو لپاره د اطفالو د اصلاح او مجددې روزنې مرکز ته استول کېږي او بنخينه د انانیه طبقي نظارت خانې ته رسماً لېردول کېږي .

- هغه چاته د ولچک اچول منع دي چې د بلوغ سن یې نه وي پوره کړي مګر د تېبنتی د امکان، یا خانه او نورو ته د زیان اړولو په احتمالي حالاتو کې ورته ولچک اچول معجاز دي .

- په رسمي وختونو کې هم باید په حوزو کې د ۱۹ کلني خخه کم عمره مظنونین د لویانو مظنونینو خخه جلا وساتل شي .

- پولیس مكلف دی چې د کوچني د نیولو او د هغه د ساتلو د ئای په هکله د هغه کورنۍ یا خپلواو او یا کوچنیانو د اصلاح او مجددې روزنې مرکز ته د هغه د نیولو د وخت خخه تر ۱۲ ساعاتونو پوري خبر ورکړي . د موجه عذر د درلودلو پرته په تاکلې وخت کې د اطلاع نه ورکول د پولیس د عدلي تعقیب وړ ګرځی .

- د کوچني د نیولو سره سم د هغه قانونی استازی کولاي شي چې په ضمانت د هغه د پرېښو دلو غوبښته وکړي، پولیس مكلف دی چې د کوچني د پرېښو دلو په هکله تصمیم ونیسي او اعلان یې کړي، د تصمیم د نه نیولو په صورت کې ممثل کولاي شي چې لور پوري خارنوال ته شکایت وکړي .

- پولیس مکلف است از تاریخ کشف در مدت ۲۴ ساعت، اوراقی را که حاوی محضر و تمام معلومات لازم مربوط به طفل مظنون باشد، ترتیب و به خارنوال اختصاصی اطفال جهت تکمیل تحقیق راجع نماید.
- در صورت که اوراق حاوی محضر و تمام معلومات لازم مربوط در مدت ۲۴ ساعت تکمیل شده تواند خارنوال اختصاصی اطفال صلاحیت دارد، بعد از تقاضای کتبی پولیس، معیاد تسليمی اوراق و معلومات لازم را برای مدت ۴۸ ساعت تمدید نماید.
- مجازات طفل حتی بمنظور اصلاح و تربیت بطور شدید و حقارت آمیز جواز ندارد.
- پولیس مکلف دی چې د کشف خنه تر ۲۴ ساعاتونو پوري موده کې د مظنون کوچني د محضر په ګډون د قضيې تولي ورقې او معلوماتونه ترتیب او تکمیل کړي او موضوع یې د کوچنیاتو خارنوال ته د خپرخواهی لپاره محوله کړي.
- که د ۲۴ ساعاتونو په موده کې پولیس ونه کړای شي چې د کوچني د موضوع محضر او نوري ورقې ترتیب او تکمیل کړي نو د کوچنیاتو اختصاصی خارنوال واک لري چې د پولیس د یکلې غوشتنې پر بنست د اوراقو د تسليمولو وخت د ۴۸ ساعاتونو لپاره وغزوی .
- په سخت او سپکونکي چول حتی د اصلاح لپاره هم کوچنی ته سزا ورکول جواز نه لري:

نوب: لاندینې جدول په حوزه کې د هپوادوالو شکایتونو او مشهودو جرمونو ته د پولیسو د رسیدنې میکانیزم بیانوي .

شماره	د جرم کټګوري	د اجرآتو دوول
۱	قباحت : (لغه) د سختي ، بدی ، فساد ، بدکاری يا په قول ، فعل او ډول کې د سختي کولو معنى لري ، او د شريعه په رنما کې (اصطلاحا) د هغه ناوړه عمل خخه عبارت دی چې د جرم او جُنحي خخه کوچني وي او جزا يې د وخت د امام يا قاضي د لزوم دید په رنما کې تعزير تاکل شوی وي . (بحراں رايق جلد ۱۱ صفحه ۱۰۱)	۱- د دې کړنلاري د (الف) ضميمې مطابق د شکایت ليکل . ۲- د (الف) د فورم د دويمې برخې مطابق شاكۍ ته د شکایت د ثبت د رسید ورکول . ۳- د دې کړنلاري د (ب) ضميمې فورم مطابق د شکایتونو د ثبت په کتاب کې د شکایت د معلوماتو، جزياتو او شاكۍ د شهرت ليکل . ۴- د دې کړنلاري د (ج) ضميمې فورم پر اساس د معلوماتو ثبتول او د شکایاتو د ثبتولو د برخې د کارکونکي لخوا د شاكۍ سره د هغوي شريکول . ۵- د بدنه تلاشي د محضر ليکل او د جزايري اجرآتو د قانون مطابق د مظنون د نیولو د محضر ليکل . (۸۶ ماده) ۶- د جزايري اجرآتو د قانون مطابق د دوسيې بشپړول . (۸۷ ماده) ۷- په هغو حالاتو کې چې قانون د جزايري تعقيب غورزول ابرا ياد شاكۍ لخوا د شکایت لغوه کولو ته پرېښي وي ، د حوزې پولیس کولای شي چې د شخص د پرېښدلو په هکله اقدام وکړي . ۸- خرنګه چې د قباحت په جرم کې د فرد د ازادی سلبول حبس نشه نو د قانون مطابق پولیس د نظارت لاندې د شخص د ساتلو حق نه لري ، په دې هکله دې د قانون مطابق اجرآت وشي . ۹- د مظنون د پېژندګلوي او یا جرمي سوابقو د موندلو لپاره حوزه باید نیول شوی مظنون بایومترک کړي . ۱۰- د قضيې د ابتدائي ورقو د ترتیبولو د لوړې یوب لپاره باید د جزايري اجرآتو د قانون ټول حکمونه په نظر کې ونیول شي .
۲	جُنحه: د هغه جرم خخه عبارت ده چې په وضعی قانون کې یې جزا لنډمهاله حبس او متوسط حبس تاکل شوی وي .	۱- د (الف) فورم د دويمې برخې مطابق شاكۍ ته د شکایت د ثبت د رسید ورکول . ۲- د دې کړنلاري د (ب) ضميمې فورم مطابق د شکایتونو د ثبت په کتاب کې د شکایت د معلوماتو، جزياتو او شاكۍ د شهرت ليکل . ۳- د دې کړنلاري د (ج) ضميمې فورم پر اساس د معلوماتو ثبتول او د شکایاتو د ثبتولو د برخې د کارکونکي لخوا د شاكۍ سره د هغوي شريکول . ۴- د جزايري اجرآتو د قانون مطابق د جلب صادرول ، کشفې پلان جوړول او مظنون د نیولو پلان په کار اچول .

<p>۵- د مظنون د نیولو خخه و روسته باید د نیولو محضر او د مظنون ، شکایت کوننکی او نورو دخیلو افرادو اظهارات واخیتل شي او د دریو ساعاتونو په موده کي باید دوسیه د ضمایمو سره یو خای د امنیتی قوماندانی د جرایمو سره د مبارزې تحقیقاتي برخې ته وسپاري . د موجه عذرپه حالت کي دغه موده تر پینځه ساعاتونو پوري غزول کېدې شي .</p> <p>د مشهودو جنهه جرایمو په هکله</p> <p>۱- که د امنیتی پولیسو لخوا مظنون نیول شوی وي ، نو د نیولو د محضر ، بدنه تلاشی د محضر او د جزایي اجرآتبو په قانون کي د نورو ذکر شوو اسنادو د جوړولو خخه علاوه باید نیونکی تیم د دې کرنلاري د (ج) ضمیمه فورمه هم دکه کړي .</p> <p>۲- آړونده کشفی برخه باید د امنیتی پولیسو لخوا د پورته ذکر شوی فورم او ګزارش د لاسته راولو رسید د (ج) ضمیمه د دویمې برخې مطابق ، د مظنون نیونکو امنیتی پولیسو ته ورکړي .</p> <p>۳- که د پېښې د خای د برسی کولو لپاره د جرم د اثباتیه شواهدو ، نښو او اثارو د موندلو لپاره د برسی تیم ته اړتیا وي ، نو امنیتی پولیس باید د پېښې خای ته د برسی تیم د رارسېللو تر مهاله په بشپړه توګه وټري .</p> <p>۴- د مظنون يا مظنونیو د نیولو لپاره باید د پېژندګلوی کشفی پلان جوړ شي .</p> <p>۵- د مظنون د پېژندلو او نیولو خخه و روسته باید د جزایي اجرآتبو د قانون مطابق په مسلکي توګه دوسیه ترتیب او د درې ساعاتونو په موده کي دې د جنایي جرمونو سره د مبارزې برخې ته وسپارل شي . که د وخت د زیاتولو لپاره موجه او منطقې دلیل شتون ولري او دغه وخت تر پینځه ساعاتونو پوري وغزول شي نو د حوزې پولیس کولای شي چې مظنون په حوزه کي وساتي او وروسته بې رسما د دوسیه د ابتدایي ورقو سره مل د ساتني لاندې (تحت الحفظ) د جنایي جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتي برخې ته وسپاري .</p> <p>۶- د مظنون د پېژندګلوی او يا جرمي سوابقو د موندلو لپاره حوزه باید نیول شوی مظنون بایومترک کړي .</p>	<p>د مشهود جرم په هکله :</p> <p>۱- د پېښې د واقع کيدلو د اطلاع سره سم د حوزې مشرتا به د حوزې آمر او د جرایمو سره د مبارزې مدیر مکلف دي چې د پېښې خای د تپلود تیم او کشفی برخې د استولو خخه علاوه پخله د پېښې خای ته ولام شي .</p> <p>۲- د جنایي جرمونو سره د مبارزې مدیر باید د ځنډ پرته د پېښې خای ته د برسی تیم وغواړي .</p>	<p>جنایت : په اسلامي</p> <p>شریعت کي د هر هغه عمل خخه عبارت ده</p> <p>چې شرعاً حرام وي او سره رسول بې نفس او مال ته زیان رسوي .</p>
<p>۳</p> <p>شريعه کي د هر هغه عمل خخه عبارت ده</p> <p>چې شرعاً حرام وي او سره رسول بې نفس او مال ته زیان رسوي .</p>	<p>شريعه کي د هر هغه عمل خخه عبارت ده</p> <p>چې شرعاً حرام وي او سره رسول بې نفس او مال ته زیان رسوي .</p>	<p>شريعه کي د هر هغه عمل خخه عبارت ده</p> <p>چې شرعاً حرام وي او سره رسول بې نفس او مال ته زیان رسوي .</p>

<p>۳- د پېښې خای د بررسی کولو د پای ته رسپندلو پورې باید د جرمونو سره د مبارزې مدیر د کشفی تیم سره یو خای د پېښې په خای کې موجود وي .</p> <p>۴- د مظنون د نامعلوموالی په صورت کې باید فورا د قضیې په اوه کشفی پلان ترتیب شي او یوه کابی پې د امنیتی د قوماندانی د جنایی جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتي خانګې ته په رسمي دول واستول شي .</p> <p>۵- د مظنون د پېژندګلوی په صورت کې باید فورا د قضیې په اوه کشفی پلان ترتیب شي او یوه کابی پې د امنیتی د قوماندانی د جنایی جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتي خانګې ته په رسمي دول واستول شي .</p> <p>۶- د جنایی جرمونو سره د مبارزې مسولین باید د پېښې د فاعلینو د تعقیبولو او نیولو لپاره د جزایی اجرآآتو د قانون په رئا کې اغېزمن اقدامات سرهه ورسوی .</p> <p>د غیر مشهودو جنایی جرمونو په هکله</p> <p>۱- د دې کړنلارې د (الف) ضمیمي مطابق د شکایت لیکل .</p> <p>۲- د (الف) فورم د دوهې په برحی مطابق شاکی ته د شکایت د ثبت د رسید ورکول .</p> <p>۳- د دې کړنلارې د (ب) ضمیمي فورم مطابق د شکایتونو د ثبت په کتاب کې د شکایت د معلوماتو ، جزیاتو او شاکی د شهرت لیکل .</p> <p>۴- د دې کړنلارې د (پ) ضمیمي فورم مطابق د کشفی برحی لخوا معلوماتي مېز یا نوکریوالی آمریت ته د معلوماتو ورکول .</p> <p>۵- شاکی ته د پولیسو د مسلکي او بر وخت اجرآآتو د معلوماتو ورکول .</p> <p>۶- په مسلکي دول د امنیتی پولیسو لخوا د پېښې د خای تپل کبدل .</p> <p>۷- د پېښې د خای د بررسی تر پای پورې د پېښې په خای کې باید د کشفی تیم په ملتیا د جنایی جرمونو سره د مبارزې مدیر موجود وي او د بررسی د تیم د اجرآآتو لپاره باید زمینه سازی وکړي .</p> <p>۸- د لازیات پرمختګ لپاره د پېښې خای د بررسی د تیم لخوا د جرمي شواهدو او مدارکو پلټل .</p> <p>۹- د مظنون د نامعلوموالی په صورت کې باید فورا د قضیې په اوه کشفی پلان ترتیب شي او یوه کابی پې د امنیتی د قوماندانی د جنایی جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتي خانګې ته په رسمي دول واستول شي .</p> <p>۱۰- د مظنون د پېژندګلوی په صورت کې باید فورا د قضیې په اوه کشفی پلان ترتیب شي او یوه کابی پې د امنیتی د قوماندانی د جنایی جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتي خانګې ته په رسمي دول واستول شي .</p> <p>۱۱- د جنایی جرمونو سره د مبارزې مسولین باید د پېښې د فاعلینو د تعقیبولو او نیولو لپاره د جزایی اجرآآتو د قانون په رئا کې اغېزمن اقدامات سرهه ورسوی .</p>	<p>جنایت : په وضعی</p> <p>قانون کې : د هغه جرم</p> <p>شخه عبارت دی چې</p> <p>په قانون کې پې جزوء اوږدمهاله لوړۍ درجه</p> <p>جنس . اوږدمهال دویمه درجه جبس او یا اعدام</p> <p>تاکل شوی وي . (د جزا د کود ۳۱ ماته) .</p>
--	--

<p>۱۲- د مشهود او غیر مشهود جرم په حالت کې د مظنون د نیولو خڅه وروسته باید احتیاطپه تدابیر ونیول شي او مظنون د خار لاندې وسائل شي تر خود تبشتی او خان یا نورو ته د زیان رسولو خڅه یې مخنيوی وشي .</p> <p>۱۳- خرنګه چې په قانون کې د جنایت جرم د مرتكب جراء د ازادی سلیول بشودل شوي دي، ټو د حوزې پولیس په هیڅ وجهه د نیول شوي کس د پربندولو واک نه لري او د نیولو خڅه وروسته پې باید زړ تر زره د قضبی د ابتدايی ورقو سره یوځای د امنیې قوماندانی د جنایي جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتي خانګې ته رسما (تحت الحفظ) وسیاري .</p> <p>۱۴- د جنایي جرمونو سره د مبارزې مدیر باید د امنیې قوماندانی د جنایي جرمونو د مبارزې تحقیقاتي خانګې ته د مظنون د لپوډ پر مهال مسلکي امنیتی تدابیر ونیسي .</p> <p>۱۵- د مظنون د پېژندګلوی او یا جرمي سوابقو د موندلو لپاره حوزه باید د مشهودو او غښمشهودو جرمونو په حالاتو کې نیول شوي شخص بايو مرک کړي .</p>		
---	--	--

نوت: چارت ذیل میکانیزم اجرآت پولیس را درحوزه پیرامون رسیدگی به شکایات شهروندان و جرایم مشهود نشان می دهد .

شماره	کتگوری جرمی	شیوه اجرآت
۱	قباحت: قباحت درلغت به معنی زشتی، بدی، فساد، بد کاری و یا هم رسوای و یا زشتی در فعل، قول، صورت و شکل می باشد و از لحاظ قانون شریعت اسلامی به جرم گفته می شود که از جرم جنایت و جنحه کم باشد، جزا و تعزیر آن به رای امام و قاضی وقت محول باشد. (البحرالرايق شرح کنزالدقائق جلد ۱۱ صفحه ۱۰۱)	۱- درج شکایت براساس فورم ضمیمه (الف) این طرزالعمل ۲- دادن رسید ثبت شکایت به فرد شاکی براساس قسمت دوم فورم ضمیمه (الف) ۳- ثبت معلومات و جزیيات شکایت و شهرت شاکی درکتاب ثبت شکایت مطابق فورم ضمیمه (ب) این طرزالعمل. ۴- ثبت معلومات براساس فورم ضمیمه (ج) این طرزالعمل و شریک ساختن آن بافرد شاکی توسط مسؤول بخش ثبت کننده شکایت. ۵- ترتیب محضر- تلاشی بدنی و محضر- گرفتاری درصورت بازداشت فرد مظنون مطابق قانون اجرآت جزایی. (ماده ۸۶) ۶- ترتیب دوسيه نسبتی مطابق به قانون اجرآت جزایی(ماده ۸۷) ۷- درموارد ای که قانون سقوط تعقیب جزایی رامنوط به ابرا یا لغو شکایت شاکی نموده باشند پولیس حوزه مطابق قانون میتواند به رهایی فرد اقدام نماید. ۸- ازاینکه درجرم قباحت صلب آزادی، حبس پیش بینی نشده پولیس مطابق قانون حق تحت نظارت قراردادن فرد را نداشته مطابق به حکم قانون درزمنیه اجرآت می نماید. ۹- بمنظور ثبیت هویت یا بررسی سوابق جرمی فرد مظنون، حوزه باید فرد بازداشت شده را بایومتریک نماید . ۱۰- حوزه حین ترتیب اوراق ابتداییه قضیه جزاری تمام احکام قانون اجرات جزایی را در اولویت قرار دهد.
۲	جنحه جرم ایست که جزای آن درقانون وضعی جزای نقدی حبس قصیر و یا حبس متوسط تعین شده باشد. (ماده ۳۰ کود جزا)	۱- دادن رسید ثبت شکایت به فرد شاکی براساس قسمت دوم فورم ضمیمه (الف). ۲- ثبت معلومات و جزیيات شکایت و شهرت شاکی درکتاب ثبت شکایت مطابق فورم ضمیمه (ب) این طرزالعمل. ۳- ثبت معلومات براساس فورم ضمیمه (ج) این طرزالعمل و شریک ساختن با فرد شاکی متضرر توسط مسؤول بخش ثبت کننده شکایت. ۴- اصدار جلب، ترتیب پلان کشفی و یا ترتیب پلان گرفتاری مظنون مطابق به قانون اجرآت جزایی.

۵- بعد از گرفتاری ترتیب محضر- تلاشی محضر- گرفتاری اظهارات اولیه مظنون، شاکی و افراد دخیل طی نهایتا سه ساعت دوسيه ابتدایي قضيه ياضمایم آن به بخش تحقيقات مبارزه با جرایم جنایی قومدانی امنیه درصورتیکه عذرمنوجه و منطقی موجود باشد حوزه میتواند نهایتا الی ۵ ساعت ترتیب ومحول سازد.

درجایم مشهود جنجه

۱- درصورتیکه از جانب پولیس امنی فرد مظنون بازداشت گردیده باشد بعلاوه ترتیب فورم محضر- گرفتاری محضر- تلاشی بدنه وسایر اسناد پیش بینی شده درقانون اجرآات جزایی فورم ضمیمه (ج) این طرز العمل را تیم بازداشت کننده خانه پری نمایند.

۲- بخشهاي کشفی مربوط حين دریافت گزارش وفورم متذکره از جانب پولیس امنی مطابق قسمت دوم فورم ضمیمه(ج) رسید آن را به پولیس امنی بازداشت کننده میدهد.

۳- درصورت نیازمندی به تیم بررسی محل واقعه بمنظور دریافت اسناد مدارک وشواهد اثباتیه جرمی تیم امنی ساحه را بطور مسلکی انسداد نموده تا تیم کشفی حوزه وبررسی محل واقعه حضور یابد.

۴- ترتیب پلان کشفی گرفتاری بمنظور شناسایی بازداشت مظنونین قضیه.

۵- بعد از شناسایی و گرفتاری مظنون مطابق قانون اجرآات جزایی اوراق ابتدایی دوسيه را بطور مسلکی ترتیب وطی سه ساعت به بخش تحقيقات مبارزه با جرایم جنایی محول می سازد، درصورت موجود بودن دلیل موجه و منطقی مبنی بر زمان بیشتر نهایتا الی ۵ ساعت پولیس حوزه می تواند فرد مظنون را نگهداری و تحت الحفظ به بخش تحقيقات مبارزه با جرایم جنایی رسما با اوراق ابتدایی دوسيه مربوط محول سازد.

۶- بمنظور تثیت هويت یا بررسی سوابق جرمی فرد مظنون حوزه باید فرد بازداشت شده را با یوتیریک نماید.

در جرم مشهود جنایت:

۱- با اطلاع از وقوع واقعه رهبری حوزه، آمر حوزه، و مندیر مبارزه با جرایم جنایی مکلف اندیبه علاوه اعزام تیم انسداد محل واقعه و بخش های کشفی شخصا در ساحه حضور یابند.

جنایت: از لحاظ

شريعه اسلامی عبارت از عملی است که شرعاً حرام باشد و ارتکاب ان

۳

<p>۲ - مدیر مبارزه با جرایم جنایی باید نیم بررسی محل واقعه را بدون ضیاع وقت به محل واقعه مطالبه نماید.</p> <p>۳ - الی ختم بررسی محل واقعه مدیر مبارزه با جرایم باید در محل واقعه با تیم کشفی خود حضور داشته باشد.</p> <p>۴ - در صورت معلوم نبودن مظنون فوراً پلان کشفی را در پیوند به قضیه ترتیب و یک کابی آن را به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قوماندانی امنیه ولایت رسماً ارسال نماید.</p> <p>۵ - در صورت شناسایی مظنون فوراً پلان کشفی را در پیوند به قضیه ترتیب و یک کابی آن را به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قوماندانی امنیه رسماً ارسال نماید.</p> <p>۶ - مسئولین بخش مبارزه با جرایم جنایی می‌بایست، مطابق به احکام قانون اجرآآت جزایی در زمینه تعقیب و گرفتاری فاعلین قضیه اقدامات موثر نمایند.</p>	<p>به نفس و مال ضرر می‌رسد.</p> <p>جنایت: از لحاظ قانون وضعی عبارت از جرم است که جزای آن در قانون حبس طویل حبس دوام درجه یک حبس دوام درجه یک و یا اعدام تعین شده باشد. (ماده ۳۱ کود جزا)</p>
<p>درجایم غیرمشهود جنایت</p>	
<p>۱ - درج شکایت از طرف شاکی در فورم ضمیمه (الف) این طرز العمل،</p> <p>۲ - دادن رسید ثبت شکایت به فرد شاکی مطابق فصل دوم فورم ضمیمه (الف)،</p> <p>۳ - ثبت جزیئات شکایت شهرت شاکی در کتاب ثبت شکایت،</p> <p>۴ - ارایه معلومات از جانب بخش‌های کشفی مطابق قorum ضمیمه (ب) این طرز العمل به میز معلوماتی یا آمریت نوکریوالی،</p> <p>۵ - شریک ساختن معلومات از اجرآآت به موقع و مسلکی پولیس به فرد شاکی،</p> <p>۶ - انسداد مسلکی ساحه وقوع جرم توسط پولیس امنی الی ختم بررسی محل واقعه،</p> <p>۷ - حضور مدیر مبارزه با جرایم جنایی با تیم کشفی حوزه در محل واقعه الی ختم بررسی محل واقعه و زمینه سازی برای اجرآآت تیم بررسی محل واقعه،</p> <p>۸ - تقاضای تیم بررسی محل واقعه بمنظور دریافت استاد مدارک و شواهد جرمی بمنظور انکشاف مسلکی آن،</p> <p>۹ - در صورت معلوم نبودن مظنون فوراً پلان کشفی را در پیوند به قضیه ترتیب و یک کابی آن را به بخش تحقیقات جنایی قوماندانی امنیه ولایت رسماً ارسال نماید.</p> <p>۱۰ - در صورت شناسایی مظنون فوراً پلان گرفتاری آن را ترتیب و یک کابی آن را به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قوماندانی امنیه رسماً ارسال</p>	
	<p>۳۳</p>

نماید.

۱۱- مسئولین بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی مکلف اند، که مطابق به احکام قانون اجرآت جزایی در زمینه تعقیب و گرفتاری فاعلین قضیه اقدام موثر نمایند.

۱۲- در حالات جرم مشهود و غیرمشهود بعد از گرفتاری فرد مظنون باید تدابیر لازم احتیاطی را در زمینه تحت نظر قرار دادن فرد مظنون بمنظور جلوگیری از فرار و آسیب رسانیدن به خود یا فرد دیگر روی دست گیرند.

۱۳- از آینکه در قانون برای مرتکب جرم جنایت مجازات صلب آزادی پیش بینی گردیده است پولیس حوزه به هیچ وجه صلاحیت رهانی فرد بازداشت شده را نداشته و بعد از گرفتاری به اسرع وقت ممکن تحت الحفظ و بطور رسمی با اوراق ابتدائی قضیه به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قومدانی امنیه محول می سازد.

۱۴- مدیر مبارزه با جرایم جنایی حین انتقال فرد مظنون به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قومدانی امنیه تمام تدابیر امنیتی لازم و مسلکی را اتخاذ نماید.

۱۵- بمنظور ثیت هویت یا بررسی سوابق جرمی فرد مظنون حوزه باید فرد بازداشت شده را در جرایم مشهود و غیر مشهود با یوتیریک نماید.

پنځلسمه ماده ۵:

ماده پانزدهم:

در صورتی که مظنون بازداشت شده در لیست تحت تعقیب ریاست عمومی کشف و مبارزه با جرایم وزارت امور داخله باشد، حین گرفتاری فوراً بدون تعلل و ضیاع وقت با درجیان قراردادن بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قوماندانی امنیتی ولايت از موضوع پا اتخاذ تدابیر مسلکی امنیتی توسط مدیریت مبارزه با جرایم جنایی وهماهنگی پولیس امنی رسما به ریاست عمومی کشف و مبارزه با جرایم در فرار گاه وزارت امور داخله تسليم گردد.

هرگاه مظنون بازداشت شده در لیست تحت تعقیب بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قوماندانی امنیتی ولايت باشد بعد از گرفتاری و ترتیب محاضر مربوطه بدون تعلل و ضیاع وقت رسما به اتخاذ تدابیر امنیتی توسط مدیریت مبارزه با جرایم جنایی در هماهنگی با پولیس امنی به بخش تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی قوماندانی امنیتی ولايت تسليم گردد.

ماده شانزدهم:

تمام شکایات باید براساس فورمه های ضمیمه این طرز العمل ترد پولیس ثبت و گزارش داده شود.

فورمه های که از جانب اداره تهیه و بطور مجاني در اختیار شهروندان که می خواهند شکایت شان را درج نماید قرار داده شود.

په هغه صورت کې چې نیول شوی مظنون د کورنیو چارو وزارت د کشف او جنایی جرمونو سره د مبارزې ریاست لخوا په تعقیبی لیست کې وي، نو نیول شوی شخص باید د هر ډول خنډ او تعلل پرته د ولايت د امنیتی قوماندانی د جنایی جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتی خانګې ته د اطلاع ورکولو خخه وروسته د کوتلو امنیتی او مسلکی تدابیر و لاندې د جنایی جرمونو سره د مبارزې د مدیریت لخوا د امنیتی پولیسو په ملتیا رسما د کورنیو چارو وزارت د کشف او جنایی جرمونو سره د مبارزې لوی ریاست ته وسپارل شي.

که نیول شوی مظنون د ولايت د امنیتی قوماندانی په تعقیبی لیست کې وي، نو د نیولو او محضرنو د ترتیبولو خخه وروسته، د هر ډول خنډ او تعلل پرته باید د امنیتی تدابیر و په شتون کې د جنایی جرمونو سره د مبارزې د مدیریت لخوا د امنیتی پولیسو سره په همغږی د ولايت د امنیتی قوماندانی د جنایی جرمونو سره د مبارزې تحقیقاتی خانګې ته رسما وسپارل شي.

شپاوهمه ماده ۶:

تول شکایتونه باید د دې کړنلارې د ضمیمه فورمه نو پر اساس د پولیسو سره ثبت او گزارش پې ورکړل شي.

هغه فورمې چې د ادارې لخوا تهیه کېږي، وطنوالو ته د شکایتونو د لیکلول پاره په مجاني ډول ورکول کېږي.

اولسمه ماده :

بخش های اداری و تامیناتی

بخش های اداری و تامیناتی حوزه چگونگی اجرآت کاری خویش را مطابق قوانین و تعليمات نامه های مربوطه طوری عیار سازند که از کارشکنی های غیر ضروری جلوگیری بعمل آید.

اداری او تامیناتی برخې

د حوزې اداری او تامیناتی برخې د قوانینو او اړوندہ تعليمات نامو په رهنا کې باید خپلې کړنې داسې عیارې کړي چې د ناسمو کړنو مخنيوی وکړي .

فصل سوم

مکلفیت های مسئولین

بادرنظراشت قوانین نافذه کشور پالیسی ها و لوایح وظیفوی مسئولین حوزه و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها مکلفیت های ذیل را دراجرای این طرزالعمل دارند.

آمرین حوزه و قوماندانان امنیه و لسوالی ها

دریم خپرګی

د مسئولینو مکلفیتونه

د اسلامي احکامو او د هیواد د نافذه قوانینو ، پالیسیو او وظایفو د لایحو په رهنا کې د حوزو مسئولین او و لسوالیو د امنیې قوماندانان د دې کړنلارې د تطبیق په هکله لاندې مکلفیتونه لري :

د حوزو آمرین او و لسوالیو د امنیې قوماندانان

اولسمه ماده :

ماده هجدهم:

آمرین حوزه و قوماندانان امنیه و لسوالی ها مکلف اند درنخست طرزالعمل کتونی را به تمام بخش های مربوطه تشریح و تفهیم نموده و خود را مطمین سازد که فهم درست از موضوع صورت گرفته است.

آمرین حوزه و قوماندانان امنیه و لسوالی ها مکلف اند به عنوان فرد مسئول دراداره فورمه های ثبت شکایت را از طریق بخش های مربوط اکمال و بطور متداوم دراختیار شهروندان به منظور ثبت شکایت قراردهند.

- د حوزو آمرین او و لسوالیو د امنیې د قوماندانان لومړۍ مکلفیت دا دې چې دا کړنلاره ټولو خانګو ته تشریح کړي او هغوي پر پوهوي او د سم پوهاوی خڅه ډاډ تر لاسه کړي .

- د حوزو آمرین او و لسوالیو د امنیې قوماندانان مکلف دی چې په اداره کې د مسئولو شخصیتونو په توګه د شکایتونو د ټبلولو فورمې چمتو کړي او په همېشني ډول یې د وطنوالو په واک د شکایتونو د لیکلو لپاره ورکړي .

- د حوزو آمرین او و لسوالیو د امنیتی قوماندانان مکلف دي چې د شکایت ثبتولو لپاره زمینه مساعده کړي او په دوامداره توګه ورته د رسپدنسی کنترول او خارنه وکړي .
- د حوزو آمرین او و لسوالیو د امنیتی قوماندانان مکلف دي چې د خلکو پورې اړوندې د دی کړنلارې ضمیمه فورمې د خپل کاري تیم په ملتیا د محلی شوراګانو سره د جلسو دایرولو او یا نورو غونډو له لارې د خلکو سره شریکې کړي .

معاونین اداری حوزات و قوماندانی های امنیه ولسوالی ها

ماده نزدهم:

- معاونین اداری حوزات و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها، ضمن رعایت تمام مواد و مفад این طرزالعمل تمام فورمه های ضمیمه این طرزالعمل را ازطريق بخش های مسئول خویش به وقت و زمان اکمال و در اختیار بخش های مربوطه قرار دهند.
- معاونین اداری حوزات و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها مکلفیت دارند، تا عنوان عضو رهبری از چگونگی تطبیق این طرزالعمل نظارت متداوم داشته در صورت دریافت نواقص در زمینه تدابیر لازم را اتخاذ نمایند.

آمر مبارزه با جرایم جنایی

ماده بیستم:

- آمر مبارزه با جرایم جنایی به عنوان مسئول این بخش مکلف است تا تمام شکایات واصله را بررسی و مطابق قوانین نافذه کشوریه بخش های مربوطه استقامت دهد.

- د حوزو او و لسوالیو د امنیتی قوماندانیو اداری مرستیالان د دی کړنلارې د محتوياتو د رعایتولو تر خنګ د خپل مربوطو خانګوله لارې د دی کړنلارې ضمیمه فورمې تهیه او پخپل وخت یې د اړوندې برخو په واک کې ورکړي .

- د حوزو او و لسوالیو د امنیتی قوماندانیو اداری مرستیالان مکلف دي چې د مشرتابه غرو په توګه د دی کړنلارې د تطبیق خخه همېشني خارنه وکړي او د نیمگړتیاوو د لیدلو په صورت کې لازم تدبیرونه ونیسي .

د جنایی جرمونو سره د مبارزې آمر

سلمه ماده:

- د جنایی جرمونو سره د مبارزې آمر مکلف دي چې د دی برخې د مسئول په توګه تول راغلي شکایتونه بررسی کړي او د ھیواد نافذه قوانینو مطابق یې مربوطو استقامتونو ته راجع کړي .

- آمر مبارزه با جرایم جنایی مکلف است، تا از روند رسیدگی به قضایا مطابق قوانین نافذه کشور و براساس فورم های این طرزالعمل نظارت متداوم داشته باشد.
- درصورتیکه حین بررسی مسئولین یا شکایات شهروندان بررسی گردد که اجرآت کاری بر اساس مفاد این طرزالعمل از جانب بخش های مبارزه با جرایم جنایی صورت نگرفته آمر مبارزه با جرایم جنایی به عنوان فرد مسئول و نظارت کننده مورد باز خواست قرار می گیرد.
- آمر مبارزه با جرایم جنایی قدمه های خود را مکلف می سازد تا اجرآت خویش را مطابق فورم ضمیمه (ب) این طرزالعمل به میز معلوماتی یا آمریت نوکریوالی شریک سازد.
- آمر مبارزه با جرایم جنایی قدمه های خود را مکلف می سازد تا اجرآت خویش را مطابق فورم ضمیمه (ج) این طرزالعمل معلومات لازم را به تولی های امنیتی مربوطه در پیوند به باز داشت افراد در جرایم مشهود که آن ها به بخش مبارزه با جرایم محول می شود شریک سازد.
- آمریت مبارزه با جرایم جنایی باید تمام اجرآت خویش مطابق به مواد این طرزالعمل عیار نماید.

آمریت های مبارزه بافعالیت های ضد امارت اسلامی افغانستان و مواد مخدر

ماده بیست و یکم:

- آمرین بخش های فوق مکلف اند تا این طرزالعمل وضمایم ان را به تمام پرسونل خود تفهیم و مطابق آن اجرآت نمایند.

- د جنایی جرمونو سره د مبارزی آمر مکلف دی چې د هپواد نافذه قوانینو او دی کړنلارې د فورمو په رنډ کې قضیو ته د رسپدنسی خڅه همبشنی خارنه وکړي .

- که د مسئولینو د بررسی په پایله یا د شکایت کوونکو د شکایاتو پر اساس و موندل شي چې د جنایی جرمونو سره د مبارزی برخې د وطنوالو شکایتونو ته د رسپدنسی اجرآت د دی کړنلارې مطابق نه دي ترسه شوي ، نو د جنایی جرمونو سره د مبارزی آمر د مسئول په توګه د پښتنو و پر ګرځي .

- د جنایی جرمونو سره د مبارزی آمر خپلې قدمې مکلفوی چې خپل اجرآت د دی کړنلارې د (ب) فورم ضمیمه مطابق معلوماتی مېز یا نوکریوالی آمر ته وړاندې کړي .

- د جنایی جرمونو سره د مبارزی آمر خپلې قدمې مکلفوی چې خپل اجرآت د دی کړنلارې د (ج) فورم ضمیمه مطابق ، اپوندو امنیتی تولیو د هغو اشخاصو د نیولو په هکله معلومات ورکړي چې په مشهودو جرمونو کې نیول شوي وي او د جنایی جرمونو سره د مبارزی برخې ته سپارل کېږي .

- د جنایی جرمونو سره د مبارزی آمریت باید خپلې تولې کرنې د دی کړنلارې د موادو مطابق سره ورسوی .

**د اسلامی امارت ضد فعالیتونو سره د مبارزی او
مخدره موادو آمریتونه**

یوویشتمه ماده :

- د پورته ذکر شويو برخو آمرین مکلف دی چې په دی کړنلارې او ضمایمو یې خپل پرسونل و پوههوي او د هغې مطابق اجرآت وکړي .

- آمرین بخش های فوق مکلف اند تا ضمن تنظیم شکایات، اجرآت خویش را مطابق این طرز العمل عیار نموده و از چگونگی رعایت آن توسط پرسونل شان کنترول و نظارت دائمی داشته باشد در صورت تخطی آمرین بخش بعنوان فرد مسئول مورد باز پرسنل میگیرند.

ماده بیست و دوم:

مسئولین بخش های کشفی بمنظور تنظیم سایر امور خویش بر علاوه این طرز العمل مفاد طرز العمل مبارزه با جرایم را نیز جدا رعایت نمایند.

ماده بیست و سوم:

- قوماندانان تولی در هماهنگی با بخش های کشفی فاوبراسیون پلان های واضح امنیتی را در ساحت جرم زا و آسب پذیر ترتیب و ساحه را تحت پوشش جدی امنیتی قرار داده که زمینه ارتکاب جرم کاهش یابد.

- قوماندانان تولی مربوطه مکلف اند، تمام مفاد این طرز العمل و ضمایم آن را به ثام پرسونل خود تفهیم نمایند.

- هرگاه منسوبین تولی ها حین اجرای گزمه، پهنه، محل تلاشی و جرایم مشهود با افراد مظنون مواجه می شوند مکلف اند؛ تا گزارش اجرآت خود را مطابق فرم ضمیمه (د) این طرز العمل عیار ساخته و به مرجع مربوطه تسلیم نمایند.

- منسوبین تولی باید رسید از صورت تسلیمی افراد مظنون را مطابق فرم ضمیمه (د) این طرز العمل از بخش های تسلیم شونده اخذ نمایند.

- د پورته ذکر شویو برخو آمرین مکلف دی چې د شکایاتو د تنظیمولو تر خنگ خپل اجرآت د دی کرنلاری مطابق عیار او د پرسونل لخواه هغې د رعایتولو همبشني کنترول او نظارت و کړي. د سخطیو په صورت کې آمرین د پوشتنو ګروپرنسی لاندې راخې.

دوه ويشهمه ماده :

د کشفی برخو مسئولین د خپلو نورو چارو د سمون په ګلهون د دی کرنلاری تر خنگ د جرايمو سره د مبارزي د کرنلاره هم باید مراعات کړي .

درويشمه ماده :

- بشایي چې تولیو قوماندانان د کشفی او اپراسون د برخو سره په همغږي په ګواښمنو ساحو کې د امنیت د تینګشت په موخه امنیتی پلاتونه ترتیب کړي او ساحه د امنیتی پوشش لاندې ونیسي تر خود جرمونو کچه راقیتنه شي .

د تولی قوماندان دنده لري چې خپل پرسونل د دی کرنلاری په محتوياتو او ضمایمو ویوهوی .

- که د گزمې، پهري او چک پاینت پرمهال پولیس د مظنونو افرادو سره مخ شي، نو هغوي مکلف دی چې د دی کرنلاری د (د) ضمیمه فورم مطابق خپل اجرآت تر سره کړي او په هکله یې اړوندې مرجع ته راپور ورگړي .

- د تولی مسئولین باید د دی کرنلاری د (د) ضمیمه فورم په مطابق د مظنونينو د تسلیمولو رسید د تسلیمېدونکې مرجع خخه تراسه کړي .

درصورتیکه مظنون چند تن ولو دریک قضیه باشدند
باید درمورد هرکدام ان ها یک فورم خانه پری گردد
این فورم مانع سایراجرآت منسوین پولیس امنی و
جنایی در پیوند به محضر- تلاشی بدنی، محضر-
تلاشی وسایط و... نمی گردد.

موارد متذکره فوق مطابق احکام قانون اجرآت
جزایی صورت گیرد.

آمر نوکریوال یا میز معلوماتی

ماده بیست و چهارم:

آمرنوکریوال مکلف است، تا بعد از تسلیمی
نوکریوالی یک تن از نوکریوالان را به منظور زمینه
سازی ثبت شکایات شهروندان موظف ساخته و
شهرت فرد مسئول را درج کتاب نوکریوالی نموده
استحضاری اخذ نماید.

نوکریوال موظف است، تا حین تسلیمی نوکریوالی
خود را از موجود بودن فورم های ثبت شکایات
درنوکریوالی مطمین سازد.

نوکریوال یا مسئول میز معلوماتی مکلف است
بطورعادلانه بدون هر نوع تعیض زمینه ثبت شکایات
را به تمام افراد مراجعه کننده فراهم نموده رسید از
ثبت شکایت را مطابق قسمت دوم فورم ضمیمه
(الف) این طرزالعمل به فرد شاکی تحويل داده و فرد
شاکی را به بخش مربوطه راهنمایی نماید.

نوکریوال موظف مکلف است خلاصه شکایت و
شهرت شاکی را درکتاب ثبت شکایات درج و شماره
مسلسل کتاب را درفورمه ثبت شکایت فورم ضمیمه
(الف) این طرزالعمل و رسید به فردشاکی تحويل
داده می شود درج نماید.

- که په یوه قضیه کې خوتنه مظنونین دخیل وي نو
پولیس باید د هر تن لپاره جلا فورم ڈک کړي . دا
فورم د نورو امنیتی او جنایی پولیسو د کړنولکه بدنی
تلاشی محضر، وسايطو د تلاشی محضر- او نورو
اجراآتو خنډ نه ګرځی .

پورته ذکر شوې تولې کرنې باید د جزايري جرمونو د
اجراآتو د قانو مطابق سرته ورسول شي .

د نوکریوالی آمر یا معلوماتی میز

خلورویشتمه ماده :

د نوکریوالی آمر مکلف دی چې د نوکریوالی د
تسلیمبلو سره سم د وطنالو د نوکریوالی خخه د
وطنالو د شکایاتو د ثبتولو لپاره یو تن و ګوماري او
شهرت یې د نوکریوالی په کتاب کې ولیکي .

نوکریوال باید د نوکریوالی د تسلیمبلو پر مهال په
نوکریوالی کې د شکایاتو د فورمود موجودیت
خخه ډاډ حاصل کړي

نوکریوال یا د معلوماتی میز مسول مکلف دی چې د
هر ډول تعیض پرته په عادلانه توګه د ټولو شاکیانو
لپاره د شکایت کولو زمینه برابره کړي او د دې
کړنلارې د (الف) ضمیمه د دوهمې برخې مطابق
ورته د شکایت د ثبت رسید ورکړي او شاکی اړوندي
مرجع ته رهنمایی کړي .

مؤظف نوکریوال مکلف دی چې د شکایت خلاصه
او د شکایت کوونکي پېښنده د شکایاتو په کتاب
کې درج او د کتاب مسلسله شمېره د دې طرز العمل
د شکایت په فورمه کې چې (الف) ضمیمه فورم
ثبت کړي او هغه رسید چې شکایت کوونکي ته
ورکول کېږي هغه هم درج کړي .

آمنوکریوال موظف است تا درختم نوکریوالی اسناد شکایت درج شده را به نوکریوال بعدی رسماً تسلیم نموده و گزارش مختصر آن را به آمر حوزه یا قوماندان امنیتی ولسوالی ارائه نماید.

این طرز العمل مانع اجرآت و مسؤولیت دیگر نوکریوال مطابق اصولنامه خدمات داخله نمی گردد.

ماده بیست و پنجم:

مسئول امنیت داخلی درحوزه و قوماندانی های امنیت ولسوالی ها درهماهنگی با مسئولین مکلف اند تا روشن تطبیق این طرز العمل را در ساحه مربوطه خویش کنترول نمایند و هرگونه تخطی اجرآتی را به مسئولین درجه یک گزارش داده تا در مورد آن اقدامات مقتضی صورت گیرد.

درصورت عدم تطبیق این طرز العمل بطور متداول که باعث کتمان جرایم و سرگردانی شهروندان گردد، افراد خاطی را شناسایی نموده و علیه شان اقدامات لازم متوصل گردد.

د نوکریوالی آمر مکلف دی چې د نوکریوالی په پای کې نوي نوکریوال ته ټول راغلي شکایتونه په رسمي ډول وسپاري او په هکله یې د حوزي آمر یا ولسوالی د امنیتی قوماندان ته لنه راپور ورکړي .

دا کړنلاره د داخلی خدمتونو د اصولنامې مطابق د نوکریوال د نورو مسولیتونو خنډ نه ګرځي .

پنځه ويشهمه ماده :

په حوزه او ولسوالیو د امنیتی په قوماندانیو کې د داخلی امنیت مسئول مکلف دی چې د نورو مسولیتو سره په همغږی پخچله مربوطه ساحه کې د دی کړنلاری د پلي کېدلوا کنترول وکړي او په هر ډول اجرآتو کې د هغې شخه د تخطی په صورت کې لوړۍ درجی مسولیتو ته د هغې راپور ورکړي ترڅو په هکله یې اړین اقدامات صورت وئیسي .

په پله پسي توګه د دې کړنلاری نه تطبیقول چې د جرمونو د پېدلوا او وطنالو د خوروبېدل سبب وګرځي ، سرغونکي افراد باید وېژنډل شي او په وړاندې یې لازم اقدامات ٿر سره شي .

فصل چهارم

احکام متفرقه

هماهنگی با پولیس همجوار
و نهادهای همکار ساحه

هماهنگی میان پولیس همجوار

ماده بیست و ششم:

- مسئولین حوزه های امنیتی و قوماندانان امنیه و لسوالی ها مكلف اند طی یک پلان واضح و مشخص که دربرگیرنده زمان و مکان واجندا و مجلس باشد جلسات هماهنگی ماهوار رادرسطح آمرین حوزه های همجوار و قوماندانان امنیه و لسوالی های همجوار داشته باشند.

- تمام موارد بحث شده مجلس درج کتاب جلسه شده و تمام مسئولین حوزه ها و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها مكلف به اجراءات در زمینه تصامیم جلسه مطابق به قوانین نافذه می باشند.

- این جلسات درسطح آمرین حوزه، قوماندانان امنیه و لسوالی ها، مدیران مبارزه با جرایم جنایی، آمرین کنترول منطقی و کشف، آمرین مبارزه با مواد مخدر، آمرین مبارزه فعالیت های ضد امارت اسلامی افغانستان بطور جداگانه در هر ماه نیز برگزار شده و معلومات مسلکی و لازمی مرتبط را با هم دیگر شریک ساخته و مسئولیت ها درج کتاب جلسه گردد.

- مسئولین زون های شهری مربوطه مكلف اند، تا جلسات را رهبری و مدیریت نمایند.

څلورم خپرگی

متفرقه حکمونه

په ساحه کې د ګاونډیو پولیسو او مرستندویه
بنستونه سره همغیری کول

د ګاونډ په پولیسو تر منځ همغیری

شپروېشتمه ماده :

- د حوزو آمرین او و لسوالیو امنیتی قوماندانان مكلف دی چې د ګاونډ په حوزو د آمرینو او د و لسوالیو د امنیتی قوماندانانو تر منځ د همغیری د میاشتینیو جلسو دایرولو لپاره پلان ترتیب کړي او په دغه پلان کې باید د جلسې څای، جلسې نېټه او جلسې اجنډا په روښانه ډول ذکرشوی وي .

- د جلسو د بحث ټول موضوعات او پربکړې باید د همغیری د جلسو په کتاب کې ولیکل شي . د حوزو آمرین او و لسوالیو د امنیتی قوماندانان د قانون په ریا کې د جلسې د پربکړو په تطبیقولو مكلف دي .

- دغه جلسې باید د حوزو د آمرینو، و لسوالیو د امنیتی قوماندانانو، جنایی جرمونو سره د مبارزې مدیرانو، منطقوی کنترول د کشف آمرینو، مخدره موادو په وړاندې د مبارزې آمرینو او افغانستان د اسلامي امارت پر ضد فعالیتونو د مخنيوی د آمرینو تر منځ هم هره میاشت په جلا توګه دایرې شي تر خویوله بل سره خپل مسلکي او تړلي لازمي معلومات شریک کړي او په هکله یې د هر چا مسئولیتونه د جلسې په کتاب کې ولیکل شي .

- د بناري زونونو مربوطه مسئولین د جلسو مدیریت او
مشري په غاره لري .

هماهنگی با نهاد های همکار

ماده بیست و هفتم:

رهبری حوزات امنیتی و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها رابطه نزدیک بمنظور همکاری و شریک سازی اطلاعات با رهبری حوزات ریاست عمومی استخبارات داشته بطور هرپانزده روز و در صورت ضرورت کمتر از آن حداقل یکبار مجلس هماهنگی داشته باشند؛ تمام موارد بحث شده در مجلس ثبت کتاب جلسه شده و مطابق آن درروشنای قوانین نافذه کشور و مسئولیت ساحه خود اجرا آت نمایند.

هرگاه فرد مظنون توسط پولیس باز داشت شده باشد و آمریت حوزه ریاست عمومی استخبارات با هر بخش دیگر آن بنابر استقامت کاری خویش بمنظور انکشاف قضیه مطالبه می نماید حوزه امنیتی پولیس صلاحیت تسلیم نمودن آن را نداشته این روند باید از طریق بخش های تحقیقات مبارزه با جرایم جنایی محول شود.

پولیس حوزه و قوماندانی امنیه و لسوالی ها به منظور هماهنگی لازم با نهاد های همکار در ساحه مسئولیت (ناحیه شاروالی، شورا علما، وکلای گذر، جوانان و شوراهای پولیس مردمی) را عهده دار می باشند مطابق به استقامت کاری شان حداقل در هرماه جلسات داشته و نظرات شان را به منظور بهبود وضعیت امنیتی ساحه مربوطه، مبارزه با جرایم و تطبیق قوانین نافذه اخذ و در صورت نیاز آنان را در اجرآات مربوطه شان دخیل نمایند.

د مرستندویه بنسیونو سره همغیری کول

اووه ویشمه ماده :

- د حوزو او و لسوالیو د امنیتی قوماندانیو مشرتا به بنایی په ساحه کې د استخباراتو ریاست د حوزو سره د معلوماتو د شریکولو په هکله نبردی همکاری ولري، په هرو پینځلسو ورڅو او د اړتیا په صورت کې د په کمو ورڅو کې یو له بل سره د همغیری جلسی دایري کړي او د بحث ټول موضوعات باید د مجلس د ثبت په کتاب کې ولیکي او د هبود د نافذه قوانینو په ریا کې پڅلوا ساحو کې د جلسو د پربکړو مطابق اجرآات تر سره کړي .

- که د پولیسو لخوا نیوں شوی مظنون د استخباراتو د حوزې د آمریت یا کومې برخې له لوري د کاري استقامت پر بنیاد د قضیې د روښانولو لپاره و غونبستل شي نو د پولیسو امنیتی حوزه دا واک نه لري چې هغه ورته وسپاري . دغه بهير باید د جنایي جرمونو سره د مبارزې د تحقیقاتی برخې لخوا ترسه شي .

- د پولیسو حوزې او و لسوالیو د امنیتی قوماندانی باید د خپلوا مسؤولیتونو په ساحه کې د نورو نهادونو (ښاروالیو ناحیو، علماء شوراګانو، گذرونو و کیلانو، خوانانو او ولسي پولیسو د شوراګانو) سره د همغیری میاشتینې مجلسونه ولري تر خود امنیتی چارو د سموالي، جرایمو په مخنیوی او نافذه قوانینو د تطبیق په برخه کې د هغوي خخه نظرونه و اخلي او د اړتیا په صورت کې هغوي په خپلوا اجرآاتو کې داخل کړي .

- آنده موادرد یا اطلاعات که نیاز به همکاری موظفين ریاست عمومی استخبارات دارد رهبری حوزات امنیتی و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها با در نظر داشت اساسات مسلکی و حفظ اسرار وظیفوی می توانند آنرا از طریق آمریت های استخبارات حوزات مربوطه پیگیری نماید.

ماده بیست و هشتم:

هرگاه افراد و اشخاص صرف به اساس اطلاع بدون موجودیت استناد، شواهد، دلایل و مدارک کافی گرفتار می گردد قبل از همه مسئولین پولیس حوزات امنیتی و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها می بایست تمام ابعاد قضیه رابه طور همه جانبه بررسی و ارزیابی نموده کوشش اعظمی گردد تا بدون موادرد فوق علیه شخص گرفتار و یا احضار شده به نهاد های پولیس دوسيه ترتیب نگردیده و در حدود صلاحیت ارگان کشف در پیوند تعین سرنوشت شخص گرفتار و یا احضار شده تصمیم اتخاذ گردد. در این میان هرنوع سهلنگاری و خود سری قابل بازپرس خواهد بود.

اطلاع دروغ

ماده بیست و نهم:

پولیس حوزات امنیتی و قوماندانی های امنیه و لسوالی ها عاقب جزایی اطلاع دروغ رابه اطلاع دهنده تفهیم و در محضر درج، امضا و یا نشان انگشت وی را اخذ نماید.

- په کومو موادرد یا اطلاعاتو کې چې د استخباراتو عمومی ریاست د کارکونکو مرستو ته اړتیا وي ، د امنیتی حوزو او و لسوالیو امنیتی قوماندانیو مشرباته کولای شي چې په مسلکی ډول او وظیفوی رازونو د ساتلو په نظر کې نیولو سره د استخباراتو د حوزو د آمریتونو سره هغوي و پلتني .

اته ویشتمه ماده :

که د کافی شواهدو ، مدارکو ، استنادو او دلایلو پرته یوازی د اطلاع پر اساس یو کس نیول شوی وي ، د امنیتی حوزی یا و لسوالی د امنیتی قوماندانی پولیس باید موضوع په هر اړخیزه توګه و خبری او د پورته ذکر شو موادرد د شتون پرته باید نیول شوی یا احضار شوی شخص لپاره دوسيه جوړه نه کړي . کشفي ارگان دي د خپل واک سره سم د نیول شوی یا احضار شوی شخص د سرنوشت په اوه پربکړه وکړي . په دې جريان کې به د هر ډول بې پروايی او خپل سري په اوه پوبنته کېږي .

د دروغو اطلاع

نهه ویشتمه ماده :

د امنیتی حوزی یا امنیتی قوماندانی پولیس دې اطلاع ورکونکی ته د دروغو د اطلاع جزایی عاقب روښانه کړي او موضع دې په محضر کې ولیکی او د اطلاع ورکونکی لخوا دي لاسلیک یا پړی گوته ولبرول شي .

نشر او اړیکې

دېږشمہ ماده :

دا کپنلاره د افغانستان د اسلامي امارت د کورنيو چارو وزیر د تائید او منظوري خڅه وروسته اړوندو مراجوو ته رسمًا استول کېږي، دا راز د پالیسۍ او استراتېژي معینیت د شیر پاینت له لارې خپرېږي او د تطبيق وړ ده.

تطبیق و نظارت

ماده سی و یکم:

نظارت از تطبيق اين طرزالعمل به عهده ریاست ع امنیت داخلی، ریاست عمومی تفتیش و ریاست عمومی نظارت و ارزیابی معینت پالیسۍ واستراتېژي بوده و هر ریاست مکلف است تا طبق لایحه وظایف خویش از تطبيق طرزالعمل هذانظرت نماید.

مرور و بازنگری

ماده سی و دوم:

این طرزالعمل با توجه به تقاضای ادارات ذیربط دره ماهنګی با ریاست عمومی پلان و پالیسۍ معینت پالیسۍ واستراتېژي قابل مرور و بازنگری می باشد.

ماده سی و سوم:

این طرزالعمل در چهارفصل سی و سه ماده و چهار فورم ضمیمه ترتیب و بعد از منظوري مقام وزارت امور داخله مرعی الاجرا می باشد.

تطبیق او خارجه

یوډېږشمہ ماده :

د دې کپنلارې د تطبیقیدلو خارنه د داخلی امنیت عمومی ریاست، تفتیش عمومی ریاست او د پالیسۍ او استراتېژي معینت د خارنې او ارزونې عمومی ریاست دنده ده، هر ریاست مکلف دی، چې د خپلې کاري لایحې سره سم ددې طرز العمل د تطبیق خارنه وکړي.

لوستل او بیا کتنه

دوه دېږشمہ ماده :

دا کپنلاره د اړوندو ادارو غونښتونو ته په پاملنې سره، د پالیسۍ او استراتېژي معینت د پلان او پالیسۍ د ریاست سره په همغږۍ د بیا کتنې وړ ده.

دری دېږشمہ ماده :

دا کپنلاره په خلورو خپرکو، دری دېرشو مادو او خلورو ضمیمه فورمونو سره مل ترتیب او د کورنيو چارو وزارت د مقام د منظوري خڅه وروسته د اجراء وړ ده.

مفتی فضل هادي سالک

د پلان او پالیسۍ عمومی رئیس

مفتی محمد طیب حقاني

د پالیسیو رئیس